

Tsonkyrön Joulu 2018

toimittanut: Tsonkyrön seurakunta

Hyvää vanhan ajan Joulua
ja menestystä vuodelle 2019!

Näissä Kivikirkon kansan maisemissa on hiljennetty Joulun viettoon jo satoja vuosia ennen meitä.

Meillä isokyröläisillä on etuoikeus viettää Jouluamme historiallisella paikalla. Täällä, jos missä on mahdollista saavuttaa oikea vanhan ajan joulumieli.

ISO **KYRÖ**

Isonkyrön Joulu 2018

Sisällysluettelo

Mietteitä Joulun alla 2018	Jussi Lehtonen 4
Tervehdys kunnasta	Tero Kankaanpää 5
Seurakunnan joulutervehdys	Satu Linko 6
?	? 7
Isonkyrön kelloseppä, tehtailija Glasberg	Keijo Peura 8
Runo	Päivi Rajala 11
Isonkyrön vuoden 2018 yritys Aulis Nuuja Oy	Pirkko Viljanmaa 12
Mitä kuuluu Isonkyrön MLL?	Tiia Huttunen 14
Joulusta	Kalervo Miely 16
Uusi ja itsenäinen Teatteri Kyröö	Hanna Myllyniemi 17
Kahvilla yrittäjien kanssa	Laura Buckman 18
Kuulumisia Kyrön tislaamolta	Kyrö Distillery 20
Kaikki hyvä kai loppuu aikanaan	Henna Rintamäki 22
Nuorisovaltuuston joulutervehdys	Anni Jaurila 24
Painokoneet varattu kyröläisromaanille	Laura Buckman 26
Nopeasti piirretyt pilvet	Paula Nivukoski 27
Entisajan joulunviettoa	Elmi Teräväinen 30
Isonkyrön Kotiseutujuhla 12.8.2018	Pentti Jouppila 32

Julkaisija: Isonkyrön Yrittäjät ry
Päätoimittaja: Laura Buckman
Taitto: Henna Rintamäki
Painopaikka: Arkmedia, Vaasa
Painos: 2600 kpl

Tämä Isonkyrön Joululehti jaetaan tänä jouluna jo 13. kerran jokaiseen isokyröläiseen kotiin ja lehdestä saatavilla myyntituloilla ja vapaaehtoisella maksulla kartutetaan Isonkyrön Yrittäjät ry:n stipendirahastoa. Kiitos sinulle, kun maksoit lehden.

Vapaaehtoinen lehtimaksu 8 €

Saajan tilinumero FI9349282020013113 FI8447271020026359	Joululehti 2018
Isonkyrön Yrittäjät ry	
Maksaja	
Allekirjoitus	8,00 €

Mietteitä joulun alla 2018

Paljon on vettä virrannut Kyrönjoessa tänä aikana, jonka olen saanut toivon mukaan Isonkyrön yrittäjäjärjestön puheenjohtajana. Aloittaessani vuonna 2006 oli kunnassamme oma elinkeinoasiamies. Virkaa hoiti maaseutu- ja elinkeinosihteeri Patrik Lindholm. Hänen kanssaan laadittiin kuntaamme elinkeinopoliittinen ohjelma. Tuolloin ohjelma kuitenkin jäi pölyttymään jonnekin paperipinojen pohjalle... Kuntamme oli tuolloin myös aktiivisesti mukana Vaasan Seudun Kehitys Oy:n Vasekin perustamisessa jo sen alusta alkaen ja oma elinkeinoasiamiehemme sai väistyä, kun elinkeinoasiat siirtyivät Vasekin hoidettaviksi.

Näinä vuosina yrittäjäjärjestön näkyvyyteen niin yrittäjille kuin myös kuntalaisille on pyritty panostamaan. Torikauden avajaiset -sittenmin Vapputori, samoin kuin Joulunavaus ovat vakiintuneita tapahtumia kunnassamme. Näkyvyyttä tuo myös valtatie varteen sijoittunut Led Screen, jonka ylläpidosta vastaa Isonkyrön kunta ja Isonkyrön Yrittäjät.

Yrittäjyys on huomioitu vahvasti kuntamme strategiassa 2025, joka kirjoitettiin pari vuotta sitten. Siinä todetaan hienosti MISSIONA: *Yrittämisen Isokyrö on itsenäinen elinvoimakunta, joka huolehtii asukkaistaan laadukkailla palveluilla sekä mahdollistaa viihtyisän elämisen ja asumisen* ja VISIONA: *Vetovoimaisessa Isossakyrössä eläminen ja yrittäminen on Suomen parasta*. Näinhän se varmasti tulee olemaan, kunhan vain jaksetaan tehdä sen eteen yhdessä ja lujasti töitä.

Hienona esimerkkinä yrittäjyydestä meillä on Kyrö Distillery Company. Yritys on jo nyt huikean kasvutarinansa ja kansainvälisen menestyksensä myötä nostanut isokyröläisyyden aivan uudelle tasolle, joka toivottavasti jatkossa tulee olemaan ”uusi normaali”. Tislaamon menestystarinassa kiteytyvät yrittäjyyden perusasiat: idea, osaaminen ja tinkimätön työn tekeminen.

Ympäri Suomea matkatessani olen pannut merkille, että pienilläkin paikkakunnilla on pystytty ja pystytään säilyttämään eri alojen liiketoimintoja, jopa erikoisliikkeitä. Noin 4800 isokyröläistä pystyy pitämään (ja luomaan) tarvitsemansa palvelut omassa kunnassaan, jos tahtotila on oikea. Sitä toivon ja sen eteen kannustan tulevaisuudessakin meitä jokaista tekemään töitä.

Esimerkkejä lähipalvelujen heikentymisestä löytyy pelottavan läheltä. Esimerkiksi molemmissa naapuritaajamissamme on kummassakin vain yksi elintarvikekauppa jäljellä. Paikallislehtemme Pohjankyrön vuoden takainen kampanja ”Osta omalta seudulta” on hyvä muistaa jatkossakin.

Pidetään yhdessä Isokyrö positiivisena, vireänä ja yritteliäänä kuntana.

Isonkyrön yrittäjät ry:n ja Isonkyrön kunnan yhteiset jouluvalot syttyvät jälleen joulukuun 1. päivänä. Ne toivottavat kaikki isokyröläiset ja ohikulkijat Joulunavaukseen ja Joulutorille museon pihamaalle.

Rauhaisaa Joulunaikaa ja menestyksellistä uutta vuotta 2019. Mukavia lukuhetkiä lehtemme parissa.

Jussi Lehtonen
puheenjohtaja
2006-2018
Isonkyrön Yrittäjät ry.

Tervehdys kunnasta

Aloitin Isonkyrön kunnanjohtajana vuoden 2018 alussa. Kiitos kaikille isokyröläisille lämpimästä vastaanotosta. On ollut ilo tutustua teihin ja vuosi on vierähtänyt nopeasti työn parissa.

Syyskuussa kävimme yhdessä Eino Toivolan (kunnanjohtaja 1989-2017) kanssa tapaamassa Isonkyrön ensimmäistä kunnanjohtajaa, sotaveteraani Veikko Ulvista (kunnansihteeri 1949-1955 ja kunnanjohtaja 1955-1989). Oli mukava vaihtaa kunnanjohtajien kesken ajatuksia kunnan johtamisesta ja Isonkyrön kehittämisestä.

Viime aikaiset viestit yrityskentältämme ovat pääasiassa olleet ympäröivän alueen tapaan rohkaisevia: tilauskirjat täyttyvät, yrityksemme uskaltavat investoida ja palkata uusia työntekijöitä. Samalla pitää muistaa, että uusia työpaikkoja on syntynyt myös uusiin, pieniin yrityksiin. Suurimpana haasteena tuntuu monilla yrityksillä olevan osaavan työvoiman saanti, mikä vaatii meiltä yhteisiä nopeita toimenpiteitä.

Maamme ja kuntamme väestörakenne muuttuu nyt nopeasti. Viime vuonna Suomessa syntyi 50 321 lasta eli vähemmän kuin koskaan yli sataan vuoteen. Samaan aikaan yli 65 vuotta täyttäneitä suomalaisia on lähes 1,2 miljoonaa. Vuoteen 2030 mennessä yli 65-vuotiaiden määrän ennustetaan kasvavan tästä noin 300.000. Yli 85-vuotiaita on Suomessa nyt noin 145 000 ja vuoteen 2030 mennessä heidän määränsä kasvaa yli puolitoistakertaiseksi. Isonkyrön kunta pitää huolta jokaisesta ja tehtävämme on rakentaa laadukkaita palvelupolkuja niitä tarvitseville.

Väestön ja työpaikkojen keskittyminen suurimpiin kasvukeskuksiin on suuri haaste, jota vastaan kamppailemme kahden maakuntakeskuksen välissä. Väkiluvun laskun pysäyttäminen edellyttää, että niin kunnan, yritysten kuin yhdistystenkin tuottamat palvelut ovat laadukkaita. Julkisten palvelujen lisäksi tarvitaan myös kansalaisjärjestöjen työtä sekä yksilöiden vastuunkantoa toistensa hyvinvoinnista.

Strategiamme visiona on, että "Vetovoimaisessa Isossakyrössä eläminen ja yrittäminen on Suomen parasta". Olemme juuri kaavoittaneet Lapinmäkeen uusia asuintontteja sekä laajan yritysalueen valtatie viereen. Yritystontit sijaitsevat erinomaisten liikenneyhteyksien varrella – aivan kiinni valtatiessä 18, maakuntakeskusten puolivälissä. Osa Lapinmäen kaduista, viemäri- ja vesijohdoista rakennetaan tulevan vuoden aikana. Investoimme parhaillaan uuteen liikuntahalliin, joka täydentää koulukeskuksen kokonaisuutta ja liikuttaa isokyröläisiä jatkossa "vauvasta vaariin". Myös Kyröntien varsi kehittyy tulevina vuosina valtavasti, mikäli suunnitteilla olevat hankkeet toteutuvat.

Kunta ja Isonkyrön Yrittäjät ry. tekevät paljon konkreettista yhteistyötä (säännölliset yhteiset tapaamiset, joulunavaus ja vappumarkkinat). Tämän vuoden aikana uutena yhteistyömuotona päätettiin hankkia valtatie varteen näyttävä LED-taulu, jolla tavoitellaan sekä kunnalle että kunnassa toimiville yrityksille tunnettavuutta ja näkyvyyttä. Valtatiellä kulkevilla liikennemäärillä markkinointipotentiaali LED-tilulla on valtava.

Maakuntavaihdoksemme Pohjanmaan maakunnasta Etelä-Pohjanmaan maakuntaan on pitkittänyt valtakunnallisen maakunta- sekä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen voimaantumisen lykkääntyessä. Pitkittyminen on aiheuttanut ja tulee edelleen pitkittyessään aiheuttamaan monenlaista hankaluutta kunnan toiminnalle ja kunnan kehitykselle, kuntalaisille sekä kunnassa toimiville yrityksille. Niinpä päätimme elokuussa esittää valtioneuvostolle, että maakuntavaihdos toteutettaisiin vuoden 2020 alusta riippumatta valtakunnallisen uudistuksen toteutumisesta. Maakuntavaihdos ei tarkoita sitä, että kääntäisimme Vaasan seudulle selkämme. Sijaintimme mahdollistaa sen, että toimivia yhteistyömuotoja voidaan jatkaa myös Pohjanmaan suuntaan.

Joulu on kuitenkin juhlan ja rauhoittumisen aikaa läheisten kanssa. Kiitos yhteistyökumppaneille kuluneesta vuodesta.

Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta 2019 kaikille isokyröläisille.

Tero Kankaanpää
kunnanjohtaja
Isonkyrön kunta

Seurakunnan joulutervehdys

Ensilumi tuli lokakuussa. Tuli kuin tulikin, vaikka kaunis syksy jatkui tänä vuonna pitkään. Oli hämmäntävää, miten ensilumi valaisi koko maan. Se oli ensimmäinen lupaus talven ja joulun valosta.

Sitten olikin jo pyhäinpäivä ja kynttilät syttyivät hautausmaalla. Seisoin värjöttelemissä paapan haudalla. Katselin ympärilleni ja mietin, miten tästä eteenpäin kevääseen saakka tämä hautausmaa ei ole yhtenäksän iltana pimeä. Ehkä joku muukin mietti samoin. Seuraavana päivänä sosiaalinen media täyttyi kauniista kuvista, joissa pienet liekit loistivat pimeydessä. Siinä ne olivat, valot pimeyksien reunalla.

Kynttilän valo on merkki Jumalan todellisuudesta. Keskellä kaikkein pimeintäkin aikaa Jumala kääntää kasvonsa meihin ja valaisee meidän elämämme, aivan kuin pieni kynttilä. Valo riisuu pois pelkoa ja murhetta. Se vaatettaa meidät toivolla ja kiitollisuudella.

Tänäkin vuonna edessä on taas monta toivon ja kiitollisuuden juhlaa: adventti, itsenäisyyspäivä, joulu ja uusi vuosi. Kaikissa näissä juhlissa kodeissa, piholla, kaduilla ja toreilla, loistavat kynttilät ja valot. Ne ovat Jumalan viesti. Valot on sytytetty meille ja ne loistavat meissäkin. Jumala on meidän elämämme lähde. Hänen valostaan mekin saamme valon. Äärettömässä hyvydessään Jumala karkotti maailman pimeyden ensimmäisenä jouluna ja nyt. Hän karkottaa meistäkin kaiken pimeyden ja kirkastaa sydämemme hyvyytensä kirkaalla valolla.

Siunattua juhla-aikaa kaikille, tulkoon joulun rauha ja valo sydämiinne!

Satu Linko
kirkkoherra
Isonkyrön seurakunta

*Kiitämme kannatuksesta ja toivomme
rauhallista joulunaikaa vuodelle 2019!*

T. Isonkyrön Prittäjät

Isokyröläinen kelloseppä, tehtailija Glasberg

Joulukuussa maanantaina 21 päivä 1857 valmistui kelloseppä Glasbergin tiedossa oleva ensimmäinen kalenterikello. Miksi näin tarkka päivämäärä on kellon valmistuksessa sitten tehty, niin siihen olen hakenut vastausta tutkiessani Glasbergin elämäntyötä ja niitä eri vaiheita, mitä hänen kohdallaan on ollut.

Kalenterikellon valmistus oli Glasbergiltä osoitus siitä, että Könniltä saatu oppi ei ollut mennyt hukkaan, vaan saatuja tietoja ja taitoja hyväksi käyttäen tavallisten kellojen lisäksi valmistui myös vaativa kalenterikello, jossa kellokoneiston tekniikka vaati valmistajaltaan ymmärrystä eri rattaiden hienomekaanisesta toiminnasta. Kalenterikellossa näkyy myös tunnin- ja minuuttien ajan lisäksi viikonpäivät, kuluva kuukausi sekä kuukauden päivät. Kellokoneistossa on päivämäärien siirto-/korjausratas, joka suorittaa kuukausien päivämäärien vaihtamisen yhdessä paikannus-/siirtovivun kanssa.

Edellä mainitussa siirto-/korjausrattaassa ovat pykälät ja lovet yhdessä siirtovivun kanssa korjaavat eripituisten kuukausien aiheuttamat erot kuukausisiirrosta.

Carl Oskar Glasberg valmistama kalenterikello.

Kellokoneistossa oleva kuukausitähti kohdistaa oikeaan kevyesti painava jousi. Koska kalenterikellossa on useita toimintoja, ne on sovitettu peräkkäin tapahtuviksi. Viikonpäivän vaihtaminen kestää tunnin ja tapahtuu yöaikaan. Sen jälkeen alkaa kuukaudenpäivän vaihtuminen. Jos kaikki tapahtuisi samanaikaisesti, kellokoneiston käytettävissä oleva voima ei riittäisi, siksi toiminnot on sovitettu peräkkäiseksi tapahtumaksi.

Lyhyesti ajanmittauksesta

Kristinusko otti käyttöön juutalaisten 7-päiväisen viikon sillä erotuksella, että juutalaisten sapatti, eli lepopäivä on lauantaina viikon viimeisenä päivänä ja kristityillä sunnuntaina viikon ensimmäisenä päivänä.

Vuodesta 1973 alusta on viikon ensimmäiseksi päiväksi sovittu kansainvälisen sopimuksen mukaan maanantai.

Viikon eri päivät on alkujaan pyhitetty eri taivaankappaleille seuraavasti:

Sunnuntai ☉ on auringon päivä

Maanantai ☾ on auringon päivä

Tiistai ♂ on Marsin päivä

Keskiviikko ♿ on Merkuriuksen päivä

Torstai ♃ on Jupiterin päivä

Perjantai ♀ on Venuksen päivä

Lauantai ♄ on Saturnuksen päivä

Merkittävät näiden taivaankappaleiden ja viikonpäivien merkkejä.

Ajanlaskumme tekee mutkikkaaksi se, että vuorokausi, kuukausi ja vuosi eivät ole yhteismitallisia. Kuukaudet ovat vaihtelevan pituisia: 28, 29, 30 ja 31 päivää. Vuosineljännekset ovat eripituisia 90, 91, 92 ja 92 päivää. Vuoden pituus ja kuukausien pituudet, jos helmikuu jätetään huomioimatta, eivät ole tasan jaollisia viikon pituudella. Lisäksi pääsiäinen ja siitä riippuvat kirkolliset juhlapäivät ovat eri vuosina eri aikoina. Nykyisen kalenterin monimutkaisuuden takia on esitetty useita ”ikuisia” kalentereita, mutta on vaikea muuttaa kalenteria siten, että se hyväksyttäisiin kaikkialla maailmassa.

Kuvassa on Glasbergin valmistamassa kalenterinkellon alakaapissa valmistusaika.

Glasberg lähti jo nuorena miehenä kellosepän oppiin Ilmajoelle. Kelloseppä Johan Yli-Könni otti hänet vastaan ja sai pian huomata nuoren miehen taidot kellosepän ammattiin. Glasbergin oltua neljä vuotta Könnin opissa, hän muutti Ilmajoelta 1844 Mustasaareen Veikkaalan kylään, mutta hän ei muuttanut yksin. Carl Glasberg ja Anna Ujanen oli vihitty jo saman vuoden alussa, kun he maaliskuussa tekivät muuton yhteiseen kotiinsa. Itsenäistyminen ja useiden eri kellojen valmistus oli heti alussa täydessä mitassa ja mukaan valmistuskuvioihin tuli myös vellikellojen valanta.

Glasbergin ensimmäinen ajannäytön tornikello valmistui 1852 Hämeenlinnan kirkkoon. Ajannäytön tornikellon valmistus ja se, että koneisto, osoittimet ja kellotaulu ovat paikallaan kestää ajallisesti useita kuukausia. Kellotaulujen näytöt ovat joko yhteen, kahteen tai neljään suuntaan näyttäviä, myös kellokoneistojen koot vaihtelevat tilankäytön mukaan. Glasberg hoiti itse myynnin ja markkinoinnin, asennuksen ja osittain myös huollon.

Vuonna 1876 hän valmistui ajannäytön tornikellon Tornion raatihuoneeseen, jossa on yhteen

suuntaan näyttävä kellotaulu. Hän antoi kyseiselle työlle viiden vuoden takuun, edellyttäen, että huolto- ja kunnossapito-toimenpiteet tehdään hänen ohjeittensa mukaan ja siitä on kulunut nyt aikaa yli 140 vuotta, mutta kellokoneisto on edelleen käytössä ja toimii moitteettomasti.

Kun seinä- ja kaappikellojen myynnin hiipuminen 1870-luvulla alkoi, niin oli Glasberg jo aiemmin kehittänyt uuden tuotteen myyntiä varten. Syy kellojen hiipumiseen oli ulkomailta tuodut halvat käkikellot, jotka näin vaikuttivat Suomessa tehtyyn kellojen valmistukseen. Kokonaan ei kellojen valmistus kuitenkaan Suomessa loppunut ja Glasberg valmisti vielä useita seinä- ja kaappikelloja tilauksesta.

Glasberg valmisti kellojen lisäksi kokonaan uuden tuotteen, joka oli hänen omaa kehitystyötään ja josta hänet myös palkittiin Suomen ensimmäisessä kotiteollisuusnäyttelyssä Oulussa syyskuussa 1875 I-luokan hopeamitalilla. Paloruisku oli ollut Glasbergillä kehitteillä jo 1860-luvun loppupuolella, koska hän näki kiertäessään Suomea, että jotain muuta on pian kehitettävä kello kysynnän hiipumisen myötä. Myös uusi palosäännös vaikutti asiaan.

Glasbergin valmistama paloruisku 1870-luvulta.

Laajamittainen paloruiskujen valmistaminen Isonkyrön Tuuralassa takasi rahallisen tulon ja tarjosi työtä useammalle Isonkyröläiselle tehdasmaisesti. Glasberg perheineen muutti Ilmajoelta 1868 vuoden lopussa Isonkyrön Tuuralaan, josta he olivat ostaneet Pakkalan talon. Miksi he sitten asettuivat Isonkyrön Tuura-

Isonkyröläinen kelloseppä, tehtailija Glasberg

laan, niin siitä voidaan tehdä monia arvioita, mutta yksi keskeinen syy saattoi olla Urjalan Iitalan lasitehtaalla saatu hyvä kokemus Isonkyröläisistä tekijöistä asennettaessa ajannäytön tornikelloa, joka on neljään suuntaan näyttävä. Asennus tapahtui vuonna 1856 ja siellä Glasberg oli palkannut lisätyövoimaa asennusta varten ja siitä saatu kokemus Isonkyröläisistä työmiehistä sai hänet tyytyväiseksi, koska työ tehtiin hänen ohjeidensa mukaan, eikä missään asioissa liikaa viivytelty.

Heti muutettuaan Isonkyrön Tuuralaan Glasberg valittiin 1869 kylän oltermanniksi ja tehtävä jatkui vielä seuraavan vuoden.

Isonkyrön kirkkoon hän valmisti ajannäytön tornikellon vuonna 1877, jossa on yhteen suuntaan näyttävä kellotaulu. Glasberg oli ollut mukana uuden kirkon projektissa ja hän asensi kirkkoon myös ukkosen johdattimen. Glasberg on asentanut useampia ukkosen johdattimia eri kirkkoihin.

Viimeisinä töinään Glasberg valmisti vuonna 1889 Uusikaarlepyyn kirkkoon ajannäytön tornikellon, joka on neljään suuntaan näyttävä. Hän oli silloin jo iältään 68-vuotias.

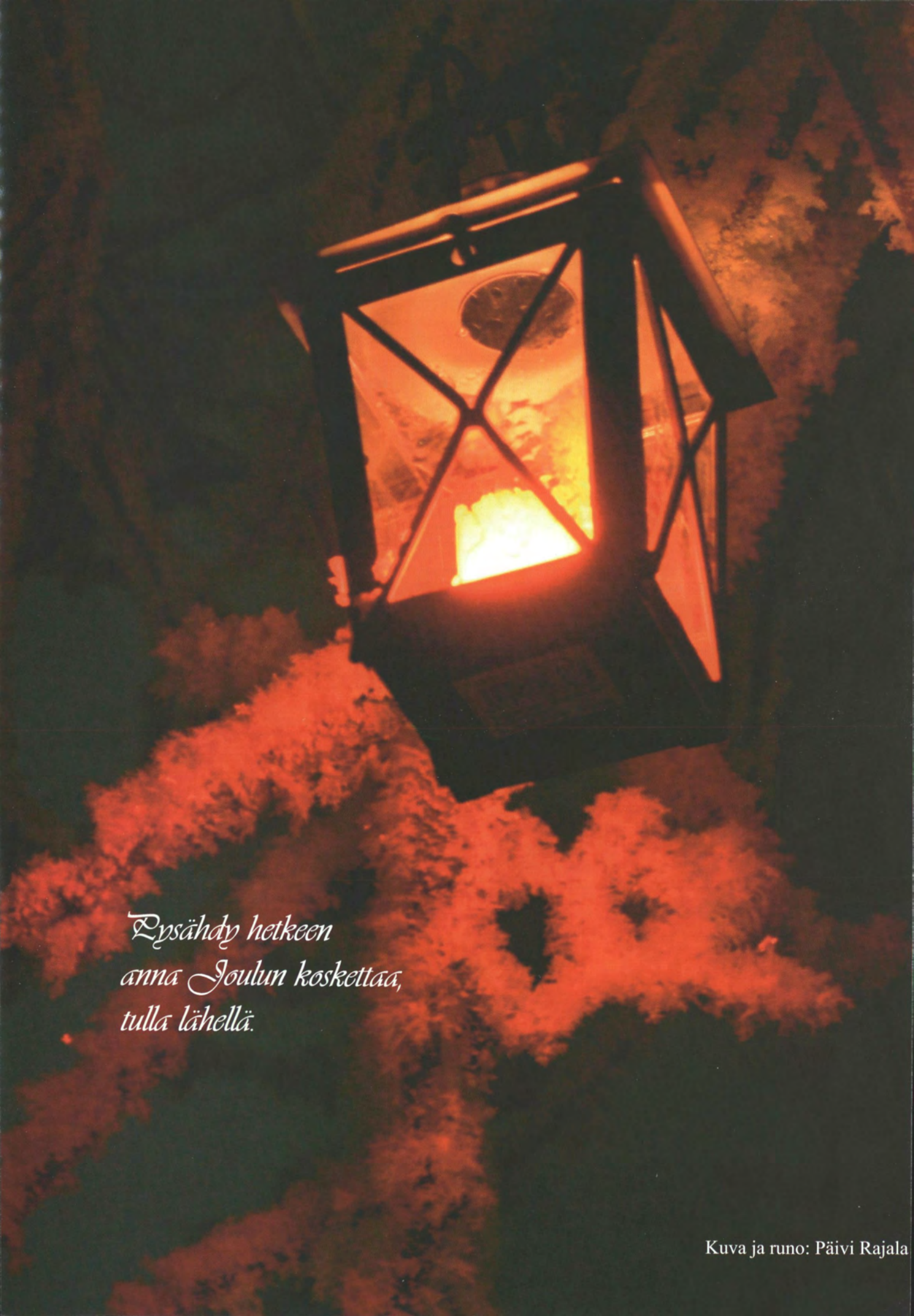
Tehtailija kelloseppä Carl Oskar Glasberg kuoli 1891 heinäkuussa ja hänet on haudattu Isonkyrön vanhan kirkon hautausmaahan, samaan paikkaan vaimonsa kanssa.

Teksti ja kuvat Keijo Peura

Lähdeaineistot ovat kirkonkirjat Ilmajoki, Isonkyrö Mustasaari. Keisarillisen majesteetin säännös 1857 ja useat eri lehtiartikkelit.

Kuvassa on Isonkyrön vanha kirkko.

A glowing lantern with a dark metal frame and glass panels, hanging in a dark, textured space. The lantern is illuminated from within, casting a warm, orange glow. The background is dark with some lighter, textured areas, possibly representing a night sky or a cave. The overall mood is warm and cozy.

*Lysähdy hetkeen
anna Joulun koskettaa,
tulla lähellä.*

Isonkyrön vuoden 2018 yritys Aulis Nuuja Oy

Aulis Nuujan luotsaama Aulis Nuuja Oy on Isonkyrön vuoden 2018 yritys.

Isonkyrön Tuuralassa peltojen keskellä nousee rakennusrykelmä. Näitä rakennuksia on jo monien vuosikymmenten ajan luotsannut Aulis Nuuja, Isonkyrön vuoden 2018 yrittäjä. Yrityksen konttori toimii paitsi toimintakeskuksena, myös ns. "miesluolana", jonne Tuuralan miehet poikkeavat tämän tuosta. Auliksella on aina aikaa pohtia maailman menoa kylän miesten kanssa kahvikupin äärellä, ainakin jos hän sattuu olemaan paikkakunnalla.

Monikaan ei tiedä, mitä kaikkea muuta kuin viljojen kuivausta alueella tapahtuu. Nuujaa voi hyvällä syyllä sanoa moniosaajaksi ja pitkänlinjan yrittäjäksi. Maaseudulla mahdollisuuksia uravalinnoille on ollut vähemmän ja hyvää tuuriakin on tarvittu. Tällä hetkellä Aulis Nuuja Oy työllistää yhden kokoaikaisen työntekijän ja sesonkiaikoina useampia.

- Rauma-Repolalla mittakirjurina vierähti 17 vuotta, mutta siinä sivutoimena tein auto- ja kone

kauppaa jo vuodesta 1969. Seitsemänkymmentäluvun alkupuolella puimurit ja muut maatalouskoneet menivät hyvin kaupaksi, muistelee Aulis Nuuja. - Fiat 600:lla ajelin pitkin Suomea ja ostelin koneita, jotka sitten lastattiin junaan kohti Kyrönmaata.

- Viljankuivaajia nousi tontille lopulta neljä. Nykyisin taitaa useimmilla maanviljelijöillä olla kaikilla omat kuivaajansa. Heinien paalausta ja puintia tehtiin aikoinaan urakalla useammalla koneella. Maatalous on jatkuvan muutoksen kourissa ja maailma muuttuu nopeassa tahdissa. Isoja maatilojen yhteenliittymiä tulee jatkossakin ja keskittämällä pärjäämisen mahdollisuudet ovat paremmat.

- Viljakauppojen yhteydessä tuli esille tarve todella kestäväälle ja tehokkaalle viljan-siirtoruuville. Sellainen sitten kehitettiin yhdessä Mäki-Reini Oy:n kanssa. Tällä hetkellä Mäki-Reini Oy valmistaa ruuvit ja niitä sitten kuljetan

Isonkyrön vuoden 2017 yritys

tarvitsijoille ympäri maata. . Ajokilometrejä kertyy kymmeniä tuhansia kilometrejä vuodessa. Ajaessa täytyy olla asenne kohdillaan. Ajan kanssa ei pidä kilpailla, siinä vaan stressikäyrät nousee jos kelloa vilkuillen määränpäättä kohti ajetaan. Nykyisin GPS on hyvä kartturi kohteita etsiessä.

- Kuorma-autoilu ja yleensäkin yrittäminen on tehty mahdollisimman vaikeaksi, kritisoi Aulis Nuuja. Paperisotaa pitäisi saada helpommaksi ja etenkin autoilijoille säädöksiä ja erilaisten lupien määrä pitäisi saada järkevämmälle tasolle. Tahtoo turhan paljon aikaa tuhraantua papereita pyörittäessä.

Vapaa-ajan ongelmia ei ole. Jos Tuuralassa ei riitä tekemistä, voi aina ajella Ikaalisiin. Ikaalisissa, kylpylän läheisyydessä on Nuujalla muutama lomaosakehuoneisto vuokrattavissa.

- Yrittäjyydessä hyvää on se, että saa itse päättää, onko vapaa-aikaa vai ei. Stressiä syntyy yleensä liiasta kiireestä. Yrittäjän pitää olla ajan hermolla, mieluiten etukenossa tiedostaen, miten maailma muuttuu. Aikaansa seuraavalla yrittäjällä on isommat mahdollisuudet menestyä tulevaisuudessakin.

Aulis Nuuja kiittää Isonkyrön yrittäjähdistystä tästä huomionosoituksesta. - En ole ollut yhdistyksessä kovin aktiivinen, mutta sen verran olen osallinen kuitenkin, että joulunavajaisissa on ollut pukin rooli jo ainakin kahdenkymmenen vuoden ajan.

Teksti ja kuvat:
Pirkko Viljanmaa

Isonkyrön yrittäjät ry valitsi vuoden 2018 yrittäjäksi Aulis Nuuja Oy:n. Onnittelijoina puheenjohtaja Jussi Lehtonen ja sihteeri Ullamaija Tiitinen

Mitä kuuluu Isonkyrön MLL?

Kiitos hyvää! Isonkyrön MLL:n tavoite on olla ja elää Isokyröläisten lapsiperheiden tukena niin arjessa kuin juhlassa. Kuten aiemminkin, tämä on ollut toimintamme keskipisteenä tänäkin vuonna. Vuoteen on mahtunut monenlaista toimintaa ja paljon on vielä loppuvuonna tulossa.

Isonkyrön MLL osallistuu vuosittain keväisin järjestettävään valtakunnalliseen Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lapset Ensin -keräykseen, jossa kerätään varoja paikallista lasten ja nuorten tapahtumaa varten. Vuoden 2017 keräysvaroilla toteutettiin Linnanjuhlat. Isokyröläiset 0 - 4 -luokkalaiset lapset saivat juhlia Suomen itsenäisyyden 100 -vuotisjuhlaa "presidenttiparin" vastaanottamina. Lapset olivat pukeutuneet parhaimpiinsa ja juhlijoita viihdytti mm. taikuri hauskoilla tempuillaan. Juhlat olivat huima menestys.

Vuosi 2018 alkoi hyvän olon teemoittamana. Isokyröläisillä oli mahdollisuus tulla polskuttelemaan uimahalliin Porinaa Pärskeessä -tapahtuman tiimoilta. MLL hoiti uintimaksun jäsenperheiden osalta. Myös uusi yhteistyökumppanimme FysioX tarjosi jäsenille tutustumisjumpan alkuvuonna. Helmikuussa järjestetty Äitien Brunssi keräsi runsaan määrän naisia yhteen nauttimaan hyvästä ruuasta ja seurasta sekä ihanista pikakampauksista ja käsihoidoista yhteistyökumppanimme Kruusoomaakari Katja Kujalan ja Kauneushoitola Vanillan toimesta.

Maaliskuussa ja lokakuussa järjestimme Mukulamarkkinat, joissa lasten vaatteet ja -tarvikkeet vaihtavat omistajaa. Mukulamarkkinat on aina suosittu tapahtuma ja kerää reilun määrän myyjiä ja ostajia yhteen. Tänä vuonna meillä on ollut mukana myös tuotesittelijöitä, joka tuo hieman uutta perinteiseen konseptiin.

Vuosittain juhlitaan kunnan viisivuotiaiden lasten synttäreitä yhteistyössä seurakunnan kanssa ja näin myös tänä vuonna. Yli 20 tänä vuonna viisi vuotta täyttävää lasta perheineen juhlivat yhdessä synttäreitään seurakuntatalolla huhtikuussa. Synttäreillä totta kai herkuteltiin kakulla ja lisäksi askarreltiin hienot kruunut ja kiikarit. Vapputorilla MLL on ollut myös monta vuotta mukana omalla ongintapisteellään ja tänäkin vuonna onnekkaita kalastajia oli jonoksi asti.

MLL järjesti toukokuussa äideille kohdistetun imetyksillan sekä lantionpohjan erkaumaan keskittyvän illan. Imetyksillassa oli paikalla paikallinen Imetyksen Tuki Ry:n imetystukiäiti, jolta sai kysellä imetykseen liittyviä asioita. Lantionpohjan erkauman ehkäisyyn ja siitä palautumiseen keskityttiin kahden ryhmän voimin, synnyttäneiden äitien fysioterapiaan erikoistuneen fysioterapeutti Hanna Niemisen ohjauksessa.

Kesän ajan hallitus lomaili, mutta elokuussa astuttiin taas hommiin kun oli 1700-luvun

Kuvasatoa kuluvalla vuodelta Mannerheimin Lastensuojeluliiton Isonkyrön yhdistys ry:n järjestämistä tapahtumista.

Syksyn yksi kohokohdista oli osana Lasten Kulttuuriviikkoja järjestetty tubettaja ZoneVD:n esiintyminen. ZoneVD kertoi miten Youtube -harrastuksesta tuli ammatti ja tubettajan kanssa pääsi vaihtamaan ajatuksia ja ottamaan kuvia myös pienemmällä porukalla. Tämän vuoden kevään Lapset Ensimmäisen keräyksen keräystuotto käytettiin ZoneVD:n esiintymiseen.

Perhekahvila kokoontui kevään ajan Pappilassa ja kesän leikkikenttäkauden jälkeen muutamme kunnantalolle entisen lounaskahvilan tiloihin. Perhekahvila kokoontuu tiistai-aamupäivisin ajatuksenaan olla kohtaamispaikka lapsiperheille. Perhekahvilan vapaan kaffittelun ja leikin lisäksi meillä on ollut vierailijoita, mm. lasten ensiapua on kerrattu ensihoitajan avustuksella. Syksyllä avasimme myös iltaperhekahvilan, jonka tarkoitus on mahdollistaa vastaava kohtaamispaikka myös töissä oleville vanhemmille lapsineen. Iltaperhekahvila on nyt ollut avoinna kerran kuussa, kuun viimeinen torstai. Sinnekin saatiin heti alkuun vierailija, kun puheterapeutti pääsi kertomaan meille vinkkejä lapsen puheen kehitykseen.

Vuosittain osallistumme valtakunnallisiin ja paikallisiin hyväntekeväisyyskeräyksiin lasten, nuorten ja lapsiperheiden asiassa. Näitä ovat joulun alle ajoittuvat Joulupuu -keräys (joululahja paikalliselle lapselle vähävaraiseen perheeseen) ja Hyvä Joulumieli -keräys (lahja-

kortti vähävaraiselle perheelle joulun alla). Kevääseen sijoittuu Lapset ensimmäisen -keräys (varainhankintaa lastentapahtumaan; tänä vuonna Tubettaja, viime vuonna Linnanjuhlat). Lisäksi olemme jo muutaman vuoden lahjoittaneet yhdelle vähävaraiselle lapsiperheelle lahjakortin yhteiseen tekemiseen. Tänä vuonna lahjakortti oli nelilapsiselle perheelle Powerparkiin. Viime vuonna perustimme lisäksi Apurinki MLL Isokyrö -ryhmän facebookiin, jonka kautta useampi isokyröläinen on saanutkin jo apua vaikeaan tilanteeseen. Ryhmän kautta on pystytty välittämään esim. huonekaluja erotilanteessa.

Näin vuoden kääntyessä loppuun voidaan kulunut vuosi summata ja todeta että vuoteen on mahtunut paljon riemua, iloisia ilmeitä, yllätyksiä, monen monta litraa kahvia ja monta pakettia keksejä, hieman surua ja kyyneleitäkin, mutta eniten sydämen lämpimiä läikähdyksiä ja lähimmäisenrakkautta. MLL - Lapset ensimmäisen.

Isonkyrön MLL:n puolesta
Tiia Huttunen

Joulusta

Jaakko Kujala oli kertonut Väinö Tuomaalalle 1800-luvun isokyröläisestä joulunvietosta: ”Joulun aikana oli aina tarjolla tuoretta leipää ja kinkkua. Lisäksi keitettiin lihaperunoita ja ohrapuuroa. Puuro oli tosin erilaista kuin nykyisin, sillä aineksissa oli kuoret mukana. Varsinainen jouluateria nautittiin vasta kirkonmenon jälkeen joulupäivänä. Joulupukkia ja kuusta ei vielä tunnettu. Aattoiltana lahjat yksinkertaisesti viskattiin ovesta mainiten samalla vastaanottajan nimi. Lapset saivat usein nappeja ja muita koristeita, aikuisille annettiin villasukkia ja muita itse tehtyjä lahjoja. Juomaksi oli valmistettu väkevää sahtia, jota ei tietenkään tarjottu lapsille. Aattona oli tapana noutaa taloon muutama kuorma polttopuita ennen saunomista. Tupaan tuotiin rukiinolkia, jotka levitettiin lattialle. Takkaan tehtiin iso pystytuli, ja lapset saivat sitten telmiä olkien päällä.”

Ensimmäinen joulukuusi nähtiin Suomessa paroni Klinkowströmin perheessä v. 1829. Kansan keskuuteen tapa yleistyi vasta satakunta vuotta myöhemmin. Joulupuun ”esiasteita” voidaan löytää jo muinaisten heettiläisten kirjoituksista vuodelta 1350 eKr. Niissä kerrotaan valon ensin kadonneen. Valon palattua pystytettiin puu, jonka oksalle laitettiin kaikenlaista hyvää sisältävä nahkapussi. Kristityt viettävät joulua Jeesus Nasaretilaisen syntymän juhlena. Kirkon alkuaikoina syntymää muisteltiin eri lahkoissa mm. tammi-, kesä-, heinä-, elo- ja syyskuussa, kunnes paavi Julius I v. 337 määräsi sen vietettäväksi joulukuun 25 päivänä. Kyseisenä päivänä roomalaiset viettivät Brumalia-juhlaansa, jolloin vielä vakiintumattomassa asemassa ollut kristikunta saattoi tuvallisesti viettää omaa juhlaansa.

Kristittyjen vapahtajan syntymän sijoittaminen vuoden pimeimpään ajankohtaan ei alun perinkään liene ollut pelkkä käytännön kysymys, vaan sen taustalta löytyy syvää hengellistä symboliikkaa. Johanneksen evankeliumin alku viittaa tähän kirjoittaessaan: ”Ja valkeus loistaa pimeydessä, ja pimeys ei sitä käsittänyt.”

Intialaisten Bhagavad Gita kirjoittaa Krishnasta: ”Aina kun dharma (vanhurskaus, oikea ymmärrys elämästä) on häviämässä ja sen vastakohtat kukoistavat, minä itse ilmestyn suojelemaan hyviä ja hävittämään pahantekijöitä.”

Edelliset sanomat kuvannevat sitä, että hengellinen sanansaattaja tulee ihmisten keskelle silloin, kun ihmiskunnan kaipuu on äärimmillään – vuoden pimeimpänä aikana. Yksilöllisessä mielessä pimein aika tarkoittanee ihmisen sielun pimeyttä: tilaa, missä ulkoiset asiat ovat menettämässä merkityksensä, eikä henkinen todellisuus ole vielä avautunut.

”Pimeässä”, elämän taisteluiden puristuksissa, ihmisen sydän saattaa havaita pienenkin hengen liekin ja ajautua sitä kohden, mikäli se vain kykenee riittävästi hiljentymään ja rauhoittumaan. Lähes kaikissa kulttuureissa ihmiset ovat katsoneet oikeaksi symboloida valon odotusta ja omia valon tuojaan luonnon vastaavanlaatuisena ajankohtana – jouluna. Varsin monien uskontojen tärkeimpien merkkihahmojen syntyhistoriat on ajoitettu joulun tienoille ja niistä laaditut kertomukset muistuttavat hämmästyttävästi toisiaan. Monen heistä kerrotaan saaneen alkunsa hengestä ja syntyneen neitseestä (esim. Krishna, Horus, Tammuz, Zoroaster, Quatzalcoatl) talvipäivän seisauksen aikoihin. Kaksi heistä (Krishna ja Jeesus) ovat lisäksi joutuneet paikallisten tyranniin (Kamsan ja Herodeksen) vainoamiksi, mutta säästyneet kuin ihmeen kautta.

Jokainen viisas etsii Uuden testamentin mainitsemien itämaiden tietäjien tapaan, sisäisen kutsun (tähtien) johtamana valon syntymää – joko ulkopuoleltaan tai itsessään. Jälkimmäisestä ”joulusta” Johanneksen evankeliumi kirjoittaa: ”Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: joka ei synny uudesti, ylhäältä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa.”

Suomessa on tapana julistaa joulurauha Turussa, Brinkkalan talon parvekkeelta aattona puolen päivän aikaan. Johanneksen evankeliumissa löytyy joulurauhan syvin olemus: ”Rauhan minä jätän teille: minun rauhani - sen minä annan teille. En minä anna teille, niin kuin maailma antaa. Älköön teidän sydämenne olko murheellinen älköönkä peljätkö.”

Uusi ja itsenäinen Teatteri Kyröö

Vuoden 2018 alusta Teatteri Kyröö on saanut lisätä nimensä perään ry-lyhenteen. Teatteri Kyröö otti harkitun askeleen ja irtautui Isonkyrön Nuorisoseuran alaisuudesta. Rekisteröity yhdistys perustettiin huhtikuussa 2018. Teatteri Kyröö voi nyt keskittää kaiken energiansa ja intohimonsa teatteritoimintaan.

Lokakuussa Teatteri Kyröö ry järjesti Isonkyrön kunnan ja Kansalaisfoorumien taloudellisen tuen avulla osallistujilleen maksuttoman teatteri-ilmaisun peruskurssin. Näyttelijä, ohjaaja Eija-Irmeli Lahti piti Pohjankyröntalossa kaksipäiväisen kurssin 13 osallistujalle. Kurssilla opittiin etenkin fyysistä ilmaisua ja improvisaatiota.

Lokakuun lopussa alkoi seuraavan näytelmämme tiivis harjoituskausi. Valitsimme Teatteri Kyröö ry:n ensimmäiseksi näytelmäksi Maria Jotunin vuonna 1935 kirjoittaman Huojuvan talon. Antti Mikkola on sovittanut näytelmän, kääntänyt sukupuoliroolit päälaelleen ja siirtänyt tapahtumat tähän päivään. Huojuva talo on kuvaus perhehelvetistä, ylisukupolvisesta raadollisesta parisuhdeväkivallasta. Näytelmän aihe on karu ja tämä tuore versio todellakin antaa katsojille aihetta ajatella. Olemme hyvin onnellisia, että saimme luotto-ohjaajamme Eija-Irmeli Lahden Huojuvan talon ohjaajaksi.

Mikkola sovitti tämän klassikonäytelmän Tampereen Teatterille, jossa sen ensi-ilta oli syksyllä 2017. Teatteri Kyröö onkin nyt päässyt tuoreeltaan kiinni näytelmälliseen herkkupalaan, sillä mikään muu teatteri tätä modernia sovitusta ei vielä ole ehtinyt ohjelmistoonsa ottaa. Ensi-iltamme on 16.2.2019 klo 18, ja sen jälkeen on vain kahdeksan esitystä.

Näytelmä ei sovellu alle 16-vuotiaille, sillä siinä on ahdistavia kohtauksia, karkeaa kielenkäyttöä ja valoärsykeitä. Näytelmän ääni- ja valotekniikan toteuttaa isokyröläinen Pohjanmaan Esitystekniikan Akseli Alapeltola. Näyttelijöitä on kaksikymmentä Isostakyröstä, Laihialta, Vaasasta ja Seinäjoelta.

Uusi yhdistys tuo nyt lavalle paitsi uuden näytelmän, myös muita uusia tuulia. Lippuja pääsee ostamaan helposti teatterin kotisivujen kautta. Lipun 20 euron hintaan sisältyy esityksen lisäksi käsiohjelma, Kyrönmaan lukion leirikouluryhmän toteuttama väliaikakahvitus ja Liveto-lippupalvelun palvelumaksu. Lippuja voi ostaa myös ovelta tuntia ennen esitystä, mikäli niitä on jäljellä.

Sokerina pohjalla, Huojuvaa taloa pääsee katsomaan Pohjankyröntalon saliin tätä näytelmää varten rakennetussa, nousevassa 80-paikkaisessa katsomossa.

Sosiaalisessa mediassa voit seurata teatterimme toimintaa ja näytelmän harjoituskauden etenemistä. Teatteri Kyröö on Facebookissa, uudet kotisivut löytyvät osoitteesta teatterikyroo.business.site ja Instagramista löydät meidät nimellä [@teatteri_kyroo](https://www.instagram.com/teatteri_kyroo).

Tervetuloa teatteriin!

Hanna Myllyniemi
Teatteri Kyröö ry:n puheenjohtaja

Teatteri Kyröö ry:n perustajajäsenet: Takarivi vasemmalta Päivi Huhtala, Veli-Matti Ojala, Pasi Myllyniemi ja Susanna Palomäki. Eturivi vasemmalta: Petteri Blomster, Hanna Myllyniemi, Heini Laine ja Reeta Utunen.

Kuva: Arto Erkkilä / Pohjankyrö-lehti

Kahvilla yrittäjien kanssa

Natisevia, vanhoja puuportaita pitkin noustaan Oltermannintiellä sijaitsevan, entisen juustomyymälän yläkertaan. Tislaamon omistamassa kiinteistössä, viehättävässä yläkerran asunnossa tuoksuu saippua. Olemme Fiini Naturallyn uusissa, valoisissa tuotantotiloissa, joissa Essi Rintamäen ja Heidi Sivulan käsissä valmistuu ekologiset ja eettiset kosmetiikka- sekä siivoustuotteet.

Kyrö Living Oy, aputoiminimellään Fiini Naturally paremmin tunnettu, kahden toimeliaan naisen yritys on aloittanut toimintansa tämän vuoden alkupuolella ja yrityksen toiminta on kasvanut lumipalloefektin voimalla.

– Jälleenmyyjiä meillä on tällä hetkellä 52 ja lisää tulee viikoittain. Markkinointia emme ole ehtineet vielä edes kunnolla ajatella, tieto tuotteistamme on levinnyt sosiaalisessa mediassa ja nettisivujemme kautta todella tehokkaasti, tuoreet yrittäjät kertovat. –Lähitienoilta tuotteitamme voi oman nettikauppamme ohella ostaa Ylistarosta, Laihialta ja useammasta paikasta Isostakyröstä.

Yrittäjiksi naiset kertovat ajautuneensa hieman vahingossa. Viime vuonna joulukauppaan valmistetut tuotteet vietiin käsistä kolmessa päivässä. Hittituotteita ovat alusta saakka tuoteperheeseen kuulunut pyykkietikka, sekä kaurasheavo, joka sopii erityisesti kuivalle iholle. –Kehittelemme koko ajan uusia tuotteita, jotta valikoimamme olisi mahdollisimman kattava ja jokaiselle löytyisi sopiva tuote.

Aivan yksinkertaista kosmetiikka- ja siivoustuotteiden valmistaminen sekä markkinoiminen ei ole ja yrittäjät ovatkin joutuneet tekemään melkoisen taustatyön ennen yritystoiminnan käynnistämistä. –Vietimme päiviä etsien tietoa netistä. Siivoustuotteista tulee tehdä erilliset kemikaali-ilmoitukset Tukesille ja kaikki kosmetiikkatuotteet käyvät läpi turvallisuustarkastukset ja ne tulee lisäksi ilmoittaa EU:n ylläpitämään tietokantaan.

Fiini Naturallyn itse asettamiin standardeihin kuuluu lisäksi mahdollisimman eettisesti ja ekologisesti tuotetut raaka-aineet. Myös se osaltaan lisää selvitystyön määrää ja toisaalta myös kustannuksia. –Mahdollisimman puhtaasti tuotetut raaka-aineet ovat kuitenkin laadultaan ensiluokkaisia ja niissä on kaikki hoitavat ainesosat tallella. Meidän tuotteissamme ei lisäksi käytetä muun muassa ollenkaan lisäaineita tai muovia. Yrittäjät kertovat, että asiakkaat ovat nykyisin hyvin valveutuneita ja osaavat myös kysellä tuotteiden taustoista. Tuotannon läpinäkyvyys on valtti rankasti kilpailulla alalla.

Fiini Naturallylle brändi on alusta saakka ollut vähintään yhtä tärkeä, kuin toimivat tuotteet. –Teemme kaiken alusta asti itse, aina tuotteiden valmistuksesta pakkausten valintaan ja etikettien suunnitteluun. Essin koulutustausta verkkograafikkona auttaa etikettien teknisessä toteuttamisessa, mutta ideat kumpuavat molemmilta yrittäjiltä. –Meillä on hyvin samanlainen näkemys asioista ja yhdessä on helppo toimia. Tässä työssä molempien vahvuudet pääsevät oikeuksiinsa, yrittäjät kertovat. Heidi on koulutukseltaan viittä vaille valmis sosionomi ja naiset kertovatkin hyvän ihmistuntemuksen olevan yksi tärkeimmistä asioista yrittäjän kontaktoidessa asiakkaita ja kollegoita.

Heidin ja Essin mukaan yrittäjyydessä hienointa on vapaus. –Saa itse päättää mitä tekee ja miten sen tekee. Parasta on, että joka päivä eteen tulee uusia siistejä juttuja, nauravat Fiini Naturallyn yrittäjät. Tällä hetkellä Essi työskentelee yrityksessä kokopäiväisesti, Heidi on edelleen osa-aikaisena työntekijänä lastensuojelun puolella. –Olemme tulossa käännekohtaan, jossa täytyy tarkkaan miettiä, miten pysyisimme parhaiten mukana yrityksemme kasvussa, pohtii Heidi. Yrittäjillä ei olekaan kasvun suhteen käsijarru päällä, vaan tällä hetkellä tuntuu, että yritys saa vapaasti kasvaa. –Toiveemme olisi, että yritys työllistäisi kahden yrittäjän lisäksi muitakin työntekijöitä.

Vapaa-aikaa kasvavan yrityksen tekijöille ei juuri jää. Yhteen lasketun vahvuuden mukaan yrittäjillä on kuusi lasta, neljä koiraa, kolme kissaa, lukematon helttämäärä kanoja ja yksi kani, vähintään yhtä toimeliaiden puolisoiden lisäksi. –Liikenevä aika menee kotitöiden parissa, koirat sentään joskus ulkoiluttavat emäntiään, naiset naurahtavat. Vapaa-ajan vähyyttä ei kuitenkaan yrittäjistä huomaa lainkaan, sen sijaan puhdas into ja positiivinen yhteismeininki jättää haastattelijallekin hyvän mielen vielä pitkäksi aikaa kahvittelun jälkeen.

Teksti ja henkilökuva: Laura Buckman

Kuulumisia Kyrön tislamolta

Muistoja lämpimästä kesäpäivästä

Viime kesä tuntuu olevan muisto vain, kun katselee ulos pimeään – oli sitten aamu tai ilta. Kyröfestistä on kuitenkin onneksi paljon valoisia muistoja, joihin voi palata tänä harmaana vuodenaikana. Omat lempihetket tämän vuoden Kyröfesteiltä oli Ylva Harun keikka terassilavalla elokuisen auringon paistaessa, Rye Around The World baari, jossa meidän ulkomaan brändilähettiläät loihitivat mitä maukkaimpia cocktaileja. Lisäksi oman jännityksensä iltaan loi kirjetyöpaja, jossa sai kirjoittaa kirjeen tuntemattomalle, mutta myös vastaanottaa itse sellaisen.

Vihreä Kyröfest

Tämän vuoden teemana meillä oli valo ja pyrimme luomaan sillä tunnelmallisia elämyksiä. Ensi vuonna Kyröfestin teemaväri on vihreä ja se kertoo siitä, kuinka seuraavana vuonna aiomme kiinnittää huomiota ympäristöömme, kierrätykseen sekä tapahtuma-alueen vehreyteen. Olemme rehellisen hifistelyn festivaali ja pyrimme sen näkyvän jokaisella osa-alueella. Musiikkipuolella haluamme antaa mahdollisuuden edelleen uusille kiinnostaville bändeille ja artisteille, emmekä lähde kilpailemaan lähialueen muiden festareiden kanssa Suomen ”ykkös”artisteista. Elämme ensi vuoden Kyröfestin kanssa hiljaiseloa vielä joulun asti ja uudenvuoden rakettien paukuessa, alkaa uuden vuoden myötä myös festivaalin suunnittelu ja toteutus. Kyröön väki haluaa kiittää jokaista lipun ostajaa tältä vuodelta ja toivottaa lämpimästi tervetulleeksi ensi vuoden festeille ja muihin Kyrön tapahtumiin sekä ravintolailtoihin.

Teksti: Maija Romu, Kyröfest tuottaja

Kuva: Miikka Varila

Kuva: Miikka Varila

Kuva: Miikka Varila

Suomen suurin lato

Vuosi 2018 on pitänyt sisällään paljon uutta ja laajennushankkeiden osalta edistymme suunnitelmien mukaisesti, sillä uusi tynnyri-varastomme on vihdoin valmis ja käyttöön otettu. Perinteiseen Pohjanmaan maalaismaisemaan kuuluu oleellisesti pelloilla ja metsien reunoilla olevat lautaverhoillut, ajan saatossa harmaantuneet, lähes mustuneet ladot. Uuden viskivarastomme julkisivussa haettiin perinteistä pohjalaista latoa, mutta materiaaleiltaan rakennus on läpivärjättyä betonia. Varaston kapasiteetti on yhteensä miljoona litraa, josta ensimmäistä osaa käytetään tyhjien tynnyreiden huoltotilana, tällöin tynnyreille jää säilytystilaa 800 000 litran verran.

Vuosi 2018 on pitänyt sisällään paljon uutta ja laajennushankkeiden osalta edistymme suunnitelmien mukaisesti, sillä uusi tynnyri-varastomme on vihdoin valmis ja käyttöön otettu. Perinteiseen Pohjanmaan maalaismaisemaan kuuluu oleellisesti pelloilla ja metsien reunoilla olevat lautaverhoillut, ajan saatossa harmaantuneet, lähes mustuneet ladot. Uuden viskivarastomme julkisivussa haettiin perinteistä pohjalaista latoa, mutta materiaaleiltaan rakennus on läpivärjättyä betonia. Varaston kapasiteetti on yhteensä miljoona litraa, josta ensimmäistä osaa käytetään tyhjien tynnyreiden huoltotilana, tällöin tynnyreille jää säilytystilaa 800 000 litran verran.

Uutta tynnyri-varastoa voi käydä katselemassa kivenheiton päässä tislamolalta, sillä se sijaitsee Kalpatien varressa. Tislamoravintola Kyrön Matkailun Edistämiskeskus aikoo tulevaisuudessa kierrättää vierailijoitaan myös varastolla, jolloin on mahdollisuus päästä kurkkaamaan myös yhdeksän metriä korkean varaston sisätiloihin.

Katse tulevaisuuteen

Osana laajennushankkeita, myös uuden viskitislaamon rakennustyöt on aloitettu kovalla vauhdilla. Viskitislaamo rakennetaan meijerin entiseen juustovarastoon, samaan pihapiiriin nykyisen tislaamon kanssa. Myös meijerin pihapiirin rakennuksia on hankittu tislaamon omistukseen, osana alueen sekä vierailukokemuksen pitkän tähtäimen kehittämissuunnitelmaa.

Teksti: Robert Sivula, projektipäällikkö.

Koko tislaamon väki haluaa toivottaa rauhallista joulun aikaa sekä kiittää jokaista tästä menneestä vuodesta!

Lato.

Lato sisältä. Kuva: Arto Erkkilä / Pohjankyrö-lehti

Kaikki hyvä loppuu kai aikanaan

40 vuotta, yli 30 miljoonaa tuotetta. Niin paljon ja niin kauan isäni, Sakari Rintamäen, perustama Johan Oy on valmistanut tuotteita suomalaisesta puusta Isossakyrössä, Pohjanmaalla.

Se on yksi meidän perheenjäsenistämme, Halli. Muistoja Hallilta on valtavasti, niin hyviä kuin huonojakin. Hallilla minä olen viettänyt lapsuuden kesät työntekijöitämme viihdyttäen; maanantaiaamuisin työntekijämme saivat kuulla sulosointuja, kun edellispäivän pyhäkoulussa olin oppinut taas uuden laulun. Ensimmäinen kesätyöpaikkani oli myymälän jäätelökioskilla ala-asteikäisenä. Jos kotona ei ollut ketään, Hallilta vanhemmat aina löytyivät. Muistan kun Hallin pihaan avattiin Teboilin kylmäasema 1996 ja ala-asteen opettaja kyseli aamulla, minkä hintaista bensaa tänä päivänä on. Meillä oli Pohjanmaan halvin bensa silloin ja jonoa riitti valtatielle saakka taukoamatta. Muistan elävästi senkin, kun ensimmäinen tv-tuotantoryhmä saapui Hallille ja sain Maikkarin pöllöpinssin, se komeili repussani pitkään! Muistan kaikki ne messut ulkomailla, jonne vanhempani aina lähtivät pidemmäksi aikaa ja palasivat aina tultuaan kera. Muistan myös sen, miltä tuntui itse lähteä ensimmäisille kansainvälisille messuille; mieletön jännitys ja onnellisuus samassa paketissa.

Isä keksi aikanaan jotain sellaista, mitä ei vielä ollut maailmassa ja se muutti myös koko suomalaista lahjatavara-alaa. Kaikki tehtiin ”vimpan päälle”-niin kuin hän aina sanoo. Olimme ensimmäisiä yrityksiä Suomessa, jotka ottivat ean-koodin käyttöön. Tuotanto Hallilla automatisoitiin, aikana jolloin Suomessa koko sana oli vielä hepreaa. Myyntikonttorit olivat Saksassa ja Englannissa, vientimaita oli yhteensä yli 30. Kaikki tehtiin tietysti aina vimpan päälle ja tulosta syntyi.

Muistan kuitenkin erityisesti myös ne huonot hetket. Muistan kuin eilisen, kun veljemme kanssa eräänä yönä vuonna 1994 katsoimme olohuoneen ikkunasta, kuinka Halli oli ilmiliekeissä. Elävästi mielessä ovat vieläkin vanhempani puheet siitä ”mitä me nyt tehdään”, olihan joulusesongin tuotteiden toimitus tulossa.

Muistan myös kuinka tuotteemme plagioitiin kymmenistä patenteista huolimatta maailmalla 90-luvun lopussa niin rajusti, että jouduimme lopettamaan kymmenen vuotta kestäneen menestyksekkään ulkomaankaupan ja keksimään jotain ihan uutta.

Perheyrietyksessä eläminen on opettanut minua paljon. Olen nähnyt ja saanut kokea miltä menestys maistuu, mutta olen joutunut nielemään myös karvaat hetket, jolloin menestys on kaukana jossain, saavuttamattomalta tuntuvalta matkan päässä. Jokainen yrittäjä on tehnyt saavutusten eteen töitä ja se työmäärä on jotain sellaista, mitä harva voisi uskoa. Fakta tietenkin on se, että harvemmin ne huonot hetket halutaan esille tuoda. Hyvien aikojen kimallus peittää alleen sen harmaan työntäyteisen puurtamisen, jota menestyksen saavuttaminen aina edellyttää.

40 vuoteen mahtuu hurjan paljon; upeita kokemuksia, mahtavia polkuja, uusia tuttavuuksia ja ystäviä, hienoja saavutuksia, pieniä kiviä ja syviä rotkoja. Kumpareista mennään yli ja rotkoistakin on aina tähän asti noustu, mutta tästä rotkosta isäni emmekä me muut jaksettu emmekä halunneet enää päästä yli. Vuonna 2018 syyskuu alkoi toisella tavalla kuin koskaan aikaisemmin, Johan Oy päätettiin hakea konkurssiin.

Enää ei Isossakyrössä jätetä autoa ”puulle” tai olla ”puun” kohdalla. Tämä on yhden isokyröläisen yrityksen tarinan loppu. On ollut mahtavaa olla isokyröläinen yritys, kiitos kuuluu niin Isonkyrön kunnalle kuin teille kaikille isokyröläisille! Nyt on aika kääntää uusi lehti elämässä ja tehdä jotain muuta! Mitä se muu on, sitä ei vielä kukaan tiedä. Sen kuitenkin tiedän, että tämä perheyritys on antanut enemmän kuin milloinkaan ottanut. Onhan se kasvattanut pienestä ja kokemattomasta jäätelömyyjästä perikiantamattoman ja luovan moniosaajan.

Hyvästi Halli.

Henna Rintamäki
ent. puukukkafarmin tytär

Nuorisovaltuuston joulutervehdys

Vuosi 2018 on ollut työntäyteinen Isonkyrön nuorisovaltuustolle. Kunnan ensimmäinen nuorisovaltuusto aloitti toimintansa kesällä 2017. Yhtenä tämän vuoden tavoitteena nuorisovaltuustolla oli saada enemmän näkyvyyttä kunnassa sekä lisätä nuorten tietoisuutta heistä.

Tammikuussa vuosikelloa suunnitellessa merkittiin helmikuulle koko perheen laskiaisrieha, joka järjestettiin Isonkyrön Ylipäässä. Aurinkoista talvipäivää tulivat nuvan kanssa viettämään useat perheet, ja pulkkamäessä saatiinkin pidettyä kunnan pulkkakisa. Tämän jälkeen nuvalaiset suunnittelivat pientä kesätapahtumaa, joka kokoaisi yhteen paikallisia nuoria.

Kesätapahtuma kuitenkin kasvoi musiikki-tapahtumaksi, jonka vuoksi tapahtuma siirrettiin kesältä syksymmälle. Tapahtuman suunnittelu alkoi jo keväällä, kun nuva lähti hakemaan hankerahoitusta tapahtumalle Leader YHYRES ry:ltä. Hankkeen saadessa myöntävän päätöksen, nuoret alkoivat todenteolla suunnittelemaan tapahtumaa. Tapahtumapaikaksi valikoitui Pukkilansaari, joka antoi myös tapahtumalle nimen Pukkilansaari Goes Wild.

Kesä meni nopeasti tapahtuman suunnittelussa ja järjestelyissä. Suunnittelukokouksia oli lähes viikottain, sillä artistien ja aktiviteettien varaaminen, mainosten suunnittelu ja jakaminen sekä pienien yksityiskohtien ja aikataulujen suunnitteleminen vei paljon aikaa. Tapahtuman näkyvyyttä ja tietoisuutta levitettiin muun muassa sosiaalisen median sekä maakunta- ja paikallislehtien kautta.

Lopulta 1.9 koitti suuri päivä, kun nuoret valtasivat Pukkilansaaren. Sisälavalla esiintyneet artistit ja ulkona olleet aktiviteetit houkuttelivat paikalle paljon isokyröläisiä ja lähikuntien nuoria. Illan lopuksi myytyjen lippujen määräksi laskettiin yli 400, mikä oli yli nuvalaisten odotusten. Kaikin puolin tapahtuma onnistui todella hyvin, ja nuorille jäi positiivinen fiilis tapahtumasta.

Pukkilansaari Goes Wild -tapahtuman jälkeen syksy on kulunut hankkeen loppuraportin merkeissä. Lisäksi nuva on tehnyt aloitteen nuorten maksuttomasta ehkäisystä Isossakyrössä, sekä on mukana suunnittelemassa ensi vuonna avattavia uusia nuorisotiloja.

Tärkeänä etappina on myös ensi keväänä ensimmäistä kertaa järjestettävät nuorisovaltuuston vaalit. Vaaleihin voi asettua ehdolle kaikki 13-19-vuotiaat isokyröläisnuoret, ja nuva toivoo, että saa toimintaansa mukaan mahdollisimman paljon innokkaita nuoria.

Ensimmäisen kauden aikana nuoret ovat oppineet paljon kunnan päätöksenteosta ja toiminnasta, kuten esimerkiksi eri lautakuntien tehtävistä ja kokouskäyttäytymisestä. Kauden kuluessa nuvalaiset ovat toimineet yhteistyössä kunnan eri päättäjien kanssa, ja he esittävätkin toiveen kunnan ja paikallisyriyten tiiviimmästä ja monipuolisesta yhteistyöstä nuorisovaltuuston kanssa.

Isonkyrön nuorisovaltuusto toivottaa iloista joulua ja onnellista uutta vuotta!

Teksti: Anni Jaurila
Isonkyrön nuorisovaltuuston jäsen

Rainokoneet varattu kyröläisromaanille

Isokyröläislähtöinen Paula Nivukoski on yksi Otavan kevään 2019 esikoiskirjailijoista. Tällä hetkellä Laihialla perheensä kanssa asustava Nivukoski työstää 1920-luvun Isoonkyröön sijoittuvaa romaania, tarinaa vahvoista pohjalaisnaisista. Monien katovuosien jälkeen maatalon isäntä päättää lähteä rapakon taakse Amerikkaan tienaamaan. Kirjassa jäädään seuraamaan kotiin jääneen vaimon, Liisan, elämää. Liisa jää yksin lastensa kanssa ja yrittää elää todeksi isänsä viimeistä pyyntöä ”Yritä sinä pitää maat suvus.” Liisan tarinan ohella seurataan hänen sisarensa elämää, täysin erilaisten valintojen tarinaa.

Maaseudun elämä haasteinen on tuttua Nivukoskelle – kuten myös inspiraatio tarinan takana.

”Valitsin historiallisen romaanin, sillä halusin kertoa isoäitini tarinan. Kertomus lähti kuitenkin laukalle, joten kyseessä on fiktio, ei elämäkerta. Kotitaloni on 1840-luvulta ja olen ollut pienestä lähtien peltotöissä – humauttanut heiniä seipäille ja kylvänyt vakasta, joten sukellus menneeseen maailmaan tuntui luontevalta.”

Vaikka tarina sijoittuu miltei sadan vuoden takaiseen Suomeen, on mielenkiintoista havaita menneisyyden ja nykyajan välillä paljon yhtäläisyyksiä. Useiden koleiden vuosien jälkeen kuiva kesä on aiheuttanut viljelijöille huolta tulevasta. Lisäksi maailman ailahtelevat olosuhteet saattavat saada ajatukset jäämisen sijaan lähden kannalle.

”Ihan yhtä lailla nykyään podetaan kaukokaipuuta. Silloin Amerikan miehiä ehkä vähän ihailtiin, mutta kotiin jääneitä surkuteltiin. Liisakin tuntee nopeasti kysyvät katseet niskassaan ja haluaisi kävellä juorujen alta pois. Kyläkaupalla aina puhuttiin ja jutut tietysti velloivat matkan aikana suuremmiksi.”

Nivukosken kertomaa esimerkkiä puskaradion tehokkuudesta ei voi kukaan nykypäivänäkään kieltää, etenkin Isonkyrön kaltaisilla pienillä paikkakunnilla. Sentään jotain on muuttunut paremmaksikin. 1920-luvulla yksin jääneen tai lesken oli käytännössä pakko mennä uudelleen naimisiin. Nykyaikana on sallitumpaa ja myös taloudellisesti mahdollista pärjätä lasten kanssa yksin. Sata vuotta sitten yhteisö oli myös herkempi tuomitsemaan yksin jääneen – syitä oli helpompi keksiä, kuin jättää keksimättä. Yhteisön paine saattoi ajaa yksin jääneen naisen naimaan nopeasti vaikkapa entisen miehen veljen tai jonkun muun tutun, kylällä olevan yksinäisen miehenpuolikkaan. Kyynikon onneksi, romanttisempiakin tarinoita silti saatettiin kuulla.

”Mummani kerrotaan olleen hyvin rakastunut toiseen aviomieheensä, eli minun paappaani” kertoo Nivukoski.

Hyppääminen kirjailijan ammattiin tuntuu ulkopuolisesta eksoottiselta ja hieman pelottavaltakin. Millaista itsekuria kirjoittaminen vaatii ja elääkö sillä? Nivukoski vakuutti Suomen kulttuurirahaston raadin ja sai rahaston myöntämän apurahan vuodeksi.

”Pirstaleinen toimeentulo tuntuu piinaavan monia kirjailijoita. Itse sain vuoden apurahan Suomen Kulttuurirahastolta, joten toimeentuloni on turvattu ensi kesään saakka. Nyt pitäisi kuitenkin olla jo hakemassa jatkorahoitusta.”

Vapaus, itsensä ja unelmien toteuttaminen on jotain mistä Nivukoski on uneksinnut jo nuoresta saakka.

”Minulla ei ole varsinaista työaikaa, joten voin ihan hyvin kirjoittaa lauantai-iltana takan ääressä tai matkustaa majakkasaaren kallioille kirjoittamaan. Arkena pyrin säännöllisyyteen ja aloitan työt aamulla. Usein istun kahvilassa tai rannalla kirjoittamassa.”

Haasteelliseksi Nivukoski kokee omien tuntemustensa erottamisen työstä. Toisinaan hän kokee kirjoittamansa tekstin loistavaksi, kun joskus tekstistä on tullut kirjailijan sanoin ”Silkkaa kuraa!” Tuntemusten on annettava tulla ja mennä ja vain jatkaa kirjoittamista. Monien kirjailijoiden sanotaankin kirjoittavan, koska sisäinen palo pakottaa heitä, mutta tätä Nivukoski ei ainakaan toistaiseksi allekirjoita.

”Kirjoitan, koska tahdon kirjoittaa. Huomaan silti tulevani levottomaksi, ellen ole kirjoittanut pitkään aikaan.”

Nivukosken esikoisromaani kantaa nimeä Nopeasti piirretyt pilvet. Romaani ilmestyy helmikuun lopulla ja se on varmaa, että ilmestymispäivän alla Isonkyrön kirjaston varauslistassa on jo monta kymmentä nimeä jonossa.

”Tammikuussa painokoneet on varattu pohjalaisromaaniani varten!” iloitsee Nivukoski.

Teksti: Laura Buckman

Nopeasti piirretyt pilvet -romaanin välistä pudonneita sivuja

Kirjoittanut Paula Nivukoski

Jouluna 1909

Kuu loisti vielä kalpeana peltoaukean yllä, kun Liisa poikkesi navettaan eläimiä ruokkimaan. Siat juoksivat toisiinsa törmäillen ruokintakaukalolle, ahmivat ruokaansa kärsät jauhoissa ja saporot rivissä. Paappa valjasti Tasaasen reen eteen. Kurotteli kellon tallin oven päältä ja hankasi sitä hihallaan. Ohuella nahkaremmillä hän kiinnitti kellon hevosen katajaiseen luokkaan.

Tasaanen hörähteli pehmeästi, paappa kauhaisi sangosta kuroja ja antoi hevosen hamuta niitä kämmeneltään. Pikkusisko piileskeli kauratynnyrin takana ja laski kourallisia. Yksi kourallinen, kaksi. Yks elämälle, kaks kuolemalle, kolme askelta miehelään, neljä karkumatkalle. Paapan hengitys huurusi tallin koleaan ilmaan. Neljä kourallista.

Liisa istui paapan vierelle rekeen, piti tiukasti kiinni eikä uskaltanut irrottaa katsettaan tiestä. Metsänrannassa päilyi vielä sinisen hämärän humu. Tasaanen tunsu tien, matka sujui joutuisaan. Kylän talot jäivät taakse, niiden ikkunat toistivat samaa maisemaa, mutta kätkivät sisään omat onnensa ja surunsa. Kirkas lumi pölysi hevosen kavioista.

Tummien palttoiden rivit täyttivät kirkonpenkit säntillisessä järjestyksessä. Kosteiden villalapasten tuoksu

Nopeasti piirretyt pilvet -romaanin välistä pudonneita sivuja

leijui ilmassa, virsikirjat rapisivat hiljaa. Muutaman penkkirivin päässä Elsa-serkku heilautti Liisalle kättään.

Liisa tunnisti heti punaisen huivin, joka Elsalla oli kaulassaan. Lanka oli yhdessä kehrätty Tuku-karitsan ensimmäisistä syysvilloista. Rukkaa poljettiin vuorotellen. Villa venyi ja kiertyi, säie oli vuoroin unenohutta ja unelmanpulleaa. Äiti sanoi, ettei tuollaisella langalla sulhasta saisi. Liisa ei uskaltanut sanoa vastaan, piilotti langan patjansa alle.

Suntio yskähti nyrkkiinsä. Kirkkoväki hiljeni. Naapurin isäntä peitti haukotuksen leveän kämmenensä taakse. Emäntä pukkasi häntä kylkeen, kohensi huiviaan. Oli pidettävä silmänsä auki, lukkari huomaisi kyllä.

Rovastin jykevä hahmo nousi hitaasti saarnastuoliin. Pikkusisko taivutti päätään nähdäkseen paremmin. Saarnanpitäjä näytti ylhäällä vieläkin valtavammalta. Pikkusisko tuijotti rovastia pitkään ja kysyi sitten äidiltä:

-Kuulooko se tuanne tornihin Jumalan paremmin?

Illalla

Äiti korjasi astioita pöydästä, Liisa kaiveli luumunkuorta hampaidensa väleistä. Väskynäsoppa maistui kielellä vieläkin. Porstuasta kuului kolinaa. Kieli pysähtyi poskihampaisiin.

Tuvan ovi temmattiin nopeasti auki. Muutama kylän pojista ilmestyi ovenrakoon. Liisa kääntyi katsomaan, tunnisti tummat silmät heti. Kaksi paperinarulla solmittua joulupakettia nakattiin tuvan räsymatolle, sitten ovi suljettiin nopeasti, kukaan ei ehtinyt sanoa mitään. Liisa tuijotti mykistyneenä heidän peräänsä.

Pojat juoksivat nauraen pois. Liisa säntäsi ikkunaan katsomaan, pojat olivat ehtineet jo veräjälle. Antero, Kalle ja Tuomas. Melko varmasti Kalle oli yksi heistä.

Lyhdyn valo katosi nopeasti kylätielle, Liisa viipyi ikkunassa pitkään. Sydän rapisi kuin paperi. Ruskeaan voimapaperiin käärityt lahjat avattiin varovasti. Liisan paketista paljastuivat uudet lapaset ja muutama polkkakaramelli. Yhden makeisista Liisa sujautti heti poskeensa, mutta loput hän piilotti sänkyänsä alle pieneen puurasiaan, aarteidensa - marmorikuulien ja markan kolikon - joukkoon. Ilta oli pitkä kuin kesä, ehkä Kalle oli hymyillyt hänelle.

Muut jo nukkuivat, kun Liisa vielä makasi sängyssään ja tuijotti yläsängyn pohjaa. Hän ajatteli aarteitaan sängyn alla. Markalla voisi ostaa silkkinauhaa ja kietoa hiukset kylän kauneimmille leteille. Laskiaiskokolla kaikki näkisivät. Ehkä Kalle nykäisisi häntä hameenhelmasta ja nikkaisi silmää.

Äkkiä ilma jännittyi ja pimeys tuntui syvenevän. Liisa kuunteli talon ääniä, hiilloksen viimeisiä rasahduksia, seinähirsien narinaa.

Liisa tuli tietoisemmaksi pimeästä kuin siitä, minkä hämärä peitti taakseen.

Paapan kuorsaus kuului katkonaisena ja etäisenä. Hän puhui joskus unissaan ja sanoi jotain sellaista kuin 'mihinä kirves on?' tai 'porsahat karkas tunkiolle, äkkiä häsyihin'. Työ oli verissä, se oli hengityksessä, sydämessä ja unissakin. Ajatus rasahti rikki, tuvan nurkasta kuului vieras ääni.

Lattialankku painui hitaasti alas, narahti. Lankku vapautui ja palasi kirskahtaen paikoilleen. Yö tuntui painostavan tummalta. Narahdus kuului nyt lähempää. Kirskahdus. Uudet oljet kahisivat Liisan kääntäessä päätään. Hän yritti nähdä pimeyden läpi. Liisa kuuli selvästi oman hengityksensä.

Lattia narahteli jälleen, Liisa makasi liikkumatta ja odotti. Pimeässä äänet voimistuivat ja tuntui kuin hengityskin olisi saanut patjan oljet rapisemaan. Askeleet kopisivat lankkuihin ja tossahtelivat matoilla vuoron perään, joku kulki tuvan perältä ovea kohti. Äkkiä askeleet pysähtyivät. Tuoli takan vieressä narahti.

Yö oli musta eikä mistään voinut olla aivan varma. Liisa makasi hiiskumatta paikoillaan. Ehkä joku kuunteli häntä pimeän läpi.

Liisa muisti miten Hilma-piika oli syksyllä istunut hänen sänkynsä laidalle ja nypännyt korvanlehdestä. Myrskytuuli ujelsi ohi. Hilma tiesi jonkin vainajista olleen tyytymätön huolimattomasti nakattuihin henkilöilyihin. Hilma oli kertonut isoäitinsä viesteistä tämän kuoleman jälkeen. Mumma oli kolistellut kirnuja tyhjässä aitassa, vihellellyt autiolla nevalle. Pudottanut nipullisen kirveliä tuvan ikkunalta, kun Hilma oli etsinyt lääkettä paapan sitkeään yskään. Riihellä käydessään Hilma oli ensin tervehtinyt vainajat, sitten vasta käynyt sisään.

Ei Liisa henkiä pelännyt eikä uskonut kaikkia tarinoita. Hän kylpi itse kovimmissa lölyissä ja luki isämeitä, jos joskus pelotti.

Riisipuuron tuoksu levisi tupaan. Se tuntui ensin unelta, mutta vahvistui vähitellen. Liisa huokasi. Joku varmaan pilaili. Ehkä paappa ei nukkunutkaan. Kertoisi aamulla tallitontun hiipineen tupaan ja syöneen puuron pienillä hampaillaan.

Lusikka kalahti puurovadin reunaan. Yöllä totuus ja todellisuus muuttivat muotoaan. Askeleet kuuluivat taas ihan selvästi.

Liisa kuunteli yön ääniä, seinähirret natisivat pakkasen kiristyessä ulkona. Hän nousi sängystään ja sytytti kynttilän. Hento liekki puhkaisi aukon pimeyteen. Kamarin ovi oli raollaan ja paappa rohisi hiljaa. Koti oli tässä, elämä oli satua ja totta. Liisa asetti sormensa ikkunaa vasten ja tunsi kylmyyden hiipivän iholle. Ikkunan takana joki lepäsi lumen ja jään alla. Heijastuksessa hän näki vain omat kasvonsa, tummat silmät täynnä ihmetystä ja toivoa.

Hetkeksi aika menetti merkityksensä, kaappikello mittasi vain tunteja, vuosien painoa se ei osannut punnita. Olisi selvittävä paljosta; opittava, uskallettava. Jonakin päivänä koko avara tupa oli hänen valtakuntaansa, lumihunnun alla uinuvat vainiot. Hän hakisi isän saappaat vintistä ja sovittaisi niitä jalkoihinsa. Ne olisivat vain vähän liian suuret, hän vetäisi punaiset villasukat jalkaansa, ne olisivat juuri sopivat.

Entisajan joulunviettoa

Tarkoitukseni on muistella vanhanajan joulunviettoa eritoten Lauttajärven koululaisten näkökulmasta. Millaista se oli kuusijuhlineen meidän supistetussa koulussa Åbergissa.

Aika on tietenkin haalistanut muistoja jo siinä määrin, ettei kaikki asiat tule mieleen. Onhan noista ajoista kulunut jo yli 75 vuotta. Lähes kaikki silloiset oppilaat ovat jo rajan tuolla puolen, jäljellä taitaa olla silloisesta ikäluokasta enää neljästä viiteen henkilöä.

Kuusijuhlaan valmistautuminen aloitettiin ohjelman jakamisella eri oppilaille; joillekin tuli osaksi osallistuminen jouluaiheiseen kuvaelmaan ja toisille taas runonlausuntaa tai jouluaiheisen pakinan tai muun sellaisen lukeminen. Harjoitukset ohjelmiin olivat varsinaisen koulutyön päätyttyä, joten päivät olivat pitkiä ja edessä oli vielä pitkä kotimatka.

Ohjelmat saatiin esityskuntoon kuusijuhlan iltaan mennessä. Koululle mentiin jo ajoissa koristelemaan luokkahuonetta – kuusi oli tuotu jo aikaisemmin. Sitä en muista, kuka kylän isännistä sen oli varmaankin omasta metsästään hakenut. Kuusessa ei ollut kovinkaan paljon koristeita, valkoista vanua oksilla ja eläviä kynttilöitä palamassa. Lippujono kiersi kuusessa, vaan sitä en muista, olivatko kaikki liput yksinään Suomen lippuja. On muistettava, että Suomessa elettiin tuolloin sodan aikoja, jolloin kaikki tavara oli saamattomissa ja niin ollen esimerkiksi lapset eivät paljon lahjoja saaneet.

Kuusijuhla alkoi illalla ja ajankohta oli sen takia myöhään, että kylän väki sai navetta-askareet tehtyä ja pääsivät tulemaan koululle juhliin. Ohjelman suoritettiin ja yleensä aina se alkoi jouluevankeliumin lukemisella, jonka luki tavallisesti opettaja. Seurasi myös joulutodistusten jako, josta näki, miten opinnot olivat syyslukukaudella menneet.

Kaikkein odotetuin hetki oli joulupukin vierailu ja vaikka kaikesta oli puutetta, kyllä äidit olivat yrittäneet paketin jokaiselle lapselleen laittaa – niillekin, jotka olivat mukana, eivätkä vielä koululaisia. Myös joulukortteja jaettiin toisilleen. Joulupukkina Lauttajärven koululla oli tavallisesti Olavi Marttila, jolle laulettiin tulo ja lähtölaulut ja toivotettiin tulevaksi myös ensi vuonna meidän kouluun.

Alussa unohtui mainita, että juhla aloitettiin ”Enkeli taivaan lausui näin” – virrellä, ja se herätti jo sinällään joulutunnelman. Ohjelman loputtua väki alkoi hajaantumaan kotimatkalleen. Kauimmaisat olivat matkassa hevospelillä ja lähellä asuvat kävellen. Toivotettiin toisilleen hyvät joulut ja uudet vuodet ja niin alkoi noin kolmen viikon mittainen joululoma – siihen aikaan kevätlukukausi alkoi aina vasta loppiaisen jälkeen.

Näitä hajanaisia muisteluita kokosi
Elmi Teräväinen ent. Mannila

Joskus talokauppojen mukana voi saada myös uuden ystävän – minulle Elmistä on tullut tärkeä kirjeenvaihtokaveri, jonka kanssa vaihdamme ajatuksia niin menneestä kuin nykyhetkestä. Jokainen Elmin kirje on ilahduttanut minua suuresti ja hän on usein ajatuksissani. Rauhallista joulua Elmi!

Laura Buckman

Isonkyrön Kotiseutujuhla 12.8.2018

Pentti Jouppilan puhe

Kiitän aluksi Isonkyrön Kotiseutuyhdistystä ja erityisesti sen pitkäaikaista puheenjohtajaa, kotikyläni Palonkylän miestä Väinö Pollaria mahdollisuudesta tulla puhumaan tähän yhdistyksenne 85 v.-juhlaan. Kyselin Väinöltä n. 1 kk sitten, mitä tässä puheessa voisin ottaa esille. Hän antoi ohjeeksi, että ainakin aluksi voisin käsitellä omia lapsuuden ja nuoruuden muistoja ja kokemuksiani täältä Kyrööstä ja sitten valita muuta sisältöä oman haluni mukaan.

Niinpä sitten aloitan. Olen syntynyt välirauhan aikana v. 1941 tuossa joen toisella puolella Pispalanmäellä talon pihatuvassa Isonkyrön legendaarisen kunnankätilön Liisa Koivistaisen avustamana. Ainoat muistoni sodasta ovat epämääräiset muistikuvat venäläisten pommikoneiden jyrinästä niiden ollessa menossa pommittamaan Vaasaa talvella 1944. Viihdyin pienestä pitäen talon läheisessä metsikössä käpy- ym. leikkien parissa ja niinpä muutto Pispalanmäeltä tästä museolta n. 200 m päähän ns. uudelle tuvalle v. 1945 ei ollut lainkaan mieleeni. Silloin, ennen muita uudisrakennuksia koko tällä laajalla peltolakeudella ei ollut Pispalan kirjakaupan ja helluntailaisten rukoushuoneen lounaispuolella vielä muita taloja ja leikkikavereita ei veljeni Heikin lisäksi ollut. Aikani kärsittyäni tein oman henkilökohtaisen ratkaisuni ja muutin yksikseni takaisin Pispalanmäelle v. 1947 isovanhempieni hoiviin. Aloitin sieltä käsin 6-vuotiaana kansakoulun Kirkonkylän supistetussa ns. Sevuunin koulussa. Järisyttävien koulumuistoni ensimmäiseltä luokalta oli se, kun jouduin kaksin istuttavassa pulpetissa istumaan tytön viereen. Tätä koulua alettiin lopetella pian tämän jälkeen ja niinpä oma koulun käyntini siirtyi Ikolan kouluun toiselta luokalta alkaen. Kuljin koulua kuitenkin Pispalanmäeltä käsin ja olin talon isäntäveljesten Einon ja Eetun mukana talon töissä, joista erityisesti myllyreissut Bengsin myllylle Tuuralaan olivat mieleen jääviä.

Kirkossa käynti oli sunnuntaisin tavallinen tapa. Kirkkoherra Yrjö Simojoen saarnat ja varsinkin kanttori Nestori Rajalan laulu olivat niin kovaäänisiä, että pikkupoikakin pysyi hereillä kirkon penkissä. Tosin kerran olin kuulemma paapan korvaan pitkän saarnan aikana sanonut, että ”jos ei se kohta lopeta, niin minä huudan, jotta perhana”. Keväisin senaikaisten pikkupoikien vakituinen harrastus oli lintujen pesillä kiipeily, jolloin räpäkköjen, harakoiden ja varisten munia piti tyhjiksi puhallettuina kerätä isot määrät. Pikkulintujen pesät kuitenkin säästettiin ja tälle touhulle oli vanhempien ihmisten periaatteellinen lupa olemassa, koska em. lintuja pidettiin vahingollisina. Tästä eteenpäin alkoi enenevässä määrin tulla kokemuspiiriini urheilu. Muistan, kuinka v. 1948 Pispalanmäen tuvassa kuunneltiin radiosta Lontoon olympialaisia ja miehet manasivat suomalaisten heikkoa yleisurheilumenestystä. Kummallisena tapauksena jäi tällöin mieleeni 3000 m estejuoksu. Siinä Pekka Tiilikainen selosti, miten suomalainen Pentti Sitaloppi putosi vesihautaan. Itse pelästyin tällöin, että mahtoiko se hukkua. Oma ensimmäinen urheilutapahtuman seuraaminen oli varmaankin 1940-luvun lopulla Isonkyrön urheilukentällä pelattu pesäpallo-ottelu Kyrön Voiman miesten ja jonkin muun seuran välillä. Nykypesäpalloon verrattuna oli sellainen ero, että kotijoukkueen ollessa lyömässä oli lyöjän lisäksi vain 1-2 miestä kaarella huutamassa vääriä. Muut olivat kentän kuusiaidan takana tupakilla. Pesäpallo oli muutenkin sen ajan poikien keskeinen harrastus. Mieleeni on jäänyt esim. Kirkonkylän I. ns. Loukonkylän poikien ottelu Ruusupurolla Alareinin haassa sikäläistä kyläjoukkuetta vastaan. Sinne meno oli varmaan ensimmäinen pidempi polkupyörämatkani. Kyrön Voiman paini oli silloin vielä kova sana. Pohjankyrön talon kansallisissa kilpailuissa oli sali pullollaan katsojia ja asiantuntemusta riitti olympiakävijöitä Masa Perttilää, Iikka Mylläriä ja Väinö Vaissalaa myöten.

Kansakoulu sujui osaltani sen verran hyvin, että silloinen opettajani, kova urheilumies Erkki Luoma oli tullut isälleni Oivalle puhumaan, että poika pitää panna oppikouluun. Silloin olin jo tehnyt paluumuuttoni Ikolan kylään uudelle tuvalle. Pysin ja pääsin silloiseen Isonkyrön Keskikouluun v. 1952. Se oli silloin neliluokkainen koulu, joka on vieläkin käyttämättömänä pystyssä ja rehtorina toimi Isonkyrön kappalainen ja tämän Kotiseutuyhdistyksen puuhamies Lauri Rauramo. Opettajat olivat suureksi osaksi muodollisesti epäpäteviä, mutta osasivat kuitenkin varsin hyvin työnsä. Paikkakunnan

omista henkilöistä opettajina toimivat rehtorin lisäksi ainakin Hellin Karjalainen, Risto Knaapi, Paavo Rinta ja Nestori Rajala. Rehtoriksi tuli pian uusi kirkkoherra Aarne Maunula. Risto Knaapin opetuksessa oli paljon mieleen jäänyttä hirtehuumoria. Luonnontieteen tunnilla hän mm. kysyi joltakin oppilaalta, että kasvaako ihmisen kynsi tyvestä vai onko se vain kynnen musta kärkialue, joka kasvaa. Hän oli myös ohjeistanut helsinkiläissyntyistä

maisteri Aili Waszia I. Vassia ennen hänen yhteiskuntaopin tuntiaan silloisen maatalouden tärkeimmistä koneista. Ne olivat Riston mukaan kuulemma ”onales” ja ”hilavitkutin”. Itse jouduin Vassin suoranaisten painostuksen johdosta elämäni ensimmäiseen kulttuuriohjelmaan, nimittäin lausumaan erilaisiin tilaisuuksiin runoja mm. kirkossa. Tämä urani päättyi itsenäisyyspäivän juhlaan Pohjankyrön talossa ehkäpä v. 1954. Runo piti aina opetella ulkoa, mutta jännityksestäni ehkä johtui, että unohdin pitkän runon puolivälissä sen jatkon. Yritin ottaa vauhtia edellisestä säkeistöä, mutta en päässyt eteenpäin. Kumarsin ja lähdin pois salista ja päätin, etten ikinä enää lausu runoja. Kuri koulussa oli kova paitsi opettajien, myös ylempiluokkalaisten oppilaiden taholta. Ensiluokkalaiset I. monnit seisoivat välitunneilla koulun pihamaan omassa nurkkauksessa eikä sieltä voinut tulla muiden joukkoon. Rohkeimmat pojat kiipesivät betonisillan kaaria pitkin joen yli, kun mentiin Kettulan kaupasta ruokatunnilla ostamaan sikoja. – Pärjäsin koulussa hyvin, joten lukioon lähtö oli keskikoulun jälkeen edessä. Kyröössä ei vielä silloin ollut lukiota, vaan meitä meni v. 1956 seitsemän oppilasta Ylistaroon. Pääasiassa kuljimme sinne Sarpon linja-autolla, mutta jonkin verran myös polkupyörillä. Lukio päättyi valkolakin saantiin v. 1959. Sen päälle suoritin sotaväen Vaasassa Pohjanmaan Jääkäripataljoonassa, jonka jälkeen pyrin ja pääsin aloittamaan lääketieteen opiskelut Oulun vastaperustetussa Yliopistossa. Siihen loppui siinä vaiheessa vakituinen elo ja olo Kyröössä kesäloma-aikojen heinätoihin osallistumista lukuun ottamatta.

Kerronpa vielä lyhyesti teini-ikäisen ja nuorukaisen joitakin kokemuksia ja muistoja Kyrööstä 1950-luvulla. Kesäaika ei maatalon poikana ollut luppoaikaa, vaan heinätyöt, jotka sen ajan tekniikoilla kestivät kuukauden päivät, olivat totista työtä. Heiniä lyötiin seipäille ja sieltä taas pois kuormaan ja latoon ja tuntui, että silloin aina oli hellesää. Kärpäsiä, paarmoja ja sääskiä oli metsän kainaloissa runsaasti, mutta armoa ei sen ajan nuorille niissä hommissa annettu. Joskus sentään ukkossade armahti ja päästiin latoon pitämään sadetta. - Kuten jo aikaisemmin mainitsin, iski urheilukärpänen minuun voimakkaasti. Keskikoulun loppuvaiheessa aloin omatoimisesti treenata murtomaahiihtoa ja taisin voittaa pitäjän mestaruuden juniorisarjoissa pari kertaa. Voimakkaimmaksi urheiluharrastukseksi muodostui kuitenkin pesäpallo. Pelasimme aluksi B-junioireissa ja myöhemmin usean vuoden ajan Kyrön Voiman maakuntasarjajoukkueessa. Pelireissut tehtiin aluksi kuorma-auton avolavalla, myöhemmin sentään ylellisesti lavalle asetetussa kopissa. Ainakin kerran saimme Peräseinäjoelta pois lähtiessämme kivisateen niskaamme auton lavalle, kun olimme voittaneet. Harjoittelu oli nykymittapuun mukaan varsin amatöörimäistä aloittaen vasta keväällä lumien sulettua. Into oli kuitenkin kova ja luullakseni meille kaikille jäi pesäpallo elinikäiseksi harrastukseksi ja mielenkiinnon kohteeksi. Joukkueemme on myöhemmin kokoontunut neljä kertaa muistelemaan menneitä, viimeksi 3 vuotta sitten Hangasmajalla. Suuri valtakunnallinen tapahtuma oli Suomen Suurkisat Helsingissä v. 1956. Sinne meni satapäinen joukko nuoria Kyrön Voimasta junalla, jolloin pääsin tutustumaan suureen maailmaan. – Pukkilansaari oli isossa roolissa sen ajan kyröläisnuorten elämässä. Muistan elävästi, kun 1940- 1950- luvun taitteessa satapäiset nuorten joukot ajoivat lauantai-iltaisina polkupyörillä Pukkilansaaren tansseihin. Se taisi olla vuosikausia Etelä-Pohjanmaan suosituin tanssipaiikka, jossa tuhannet parisuhteet ovat varmaankin syntyneet. Lossimatka saarelle, suosituimpien tangojen aikaansaamat tunnelmat, ravintolan nakkien hajut ja monet muut muistot ovat vieläkin elävinä mielessäni.

Ajattelin seuraavaksi esittää ajatuksiani erilaisten yhteisöjen merkityksestä ihmisten elämässä sekä

Isokyrön Kotiseutujuhla 12.8.2018

erityisesti peilata niitä nuoruuteni kokemuksiin Kyröössä ja sitten tämän päivän näkökulmaani. Ihminenhän on sosiaalinen olento eikä yleensä viihdy vapaaehtoisesti pitkiä aikoja yksikseen. Salatulla tavalla monenlaiset yhteisöt ovat aina antaneet voimaa yksilölle. Aktiivinen yhdistyselämä ja kansalaisaktiivisuus ovat myös merkittäviä tekijöitä yhteiskunnan toimintakyvylle ja demokratialle. Suomen Kulttuurirahaston kustantaman, tänä vuonna ilmestyneen Pitkäsen ja Westisen tutkimuksen perusteella suomalaisista yli 80 % kokee, että paikallisyhteisöillä on suuri merkitys heidän viihtymiselleen ja yleisesti toivotaan paluuta nykyistä yhteisöllisempään aikaan. Näiltä pohjilta syntyvällä suomalaisten identiteetillä eli minäkuvalle sekä ihmisten keskinäisellä luottamuksella on suuri merkitys, kun joudumme sopeutumaan maailman isoihin muutoksiin. Ihmisyhteisöjä ei pystytä korvaamaan roboteilla tai tekoälyllä. - Vielä 1800-luvun loppuvuosikymmeniin asti oli ihmisten elämä näilläkin seuduilla niin kovaa jokapäiväisen leivän hankinnan ympärillä pyörivää, ettei sosiaalinen elämä toiminut juuri muuten kuin saman kylän ihmisten kanssakäymisenä. Sen jälkeen mm. nuorisoseuraliike, uskonnolliset herätysliikkeet ja Amerikkaan muutto laajensivat ihmisten näkökulmia. Kansakoulu loi aivan uudenlaisen pohjan tiedon saannille ja sivistystoiminnalle ja lopulta perustan kaikelle sille, mikä johti Suomen itsenäistymiseen 100 vuotta sitten. 1930-luvun lopulla taloudellinen vaurastuminen ja ns. hengen viljely olivat nuoressa valtakunnassa nousseet melkoiseen kukoistukseen, mikä omalta osaltaan teki mahdolliseksi sen, että Suomi kaikkensa ponnistaen selvisi toisen maailmansodan kurimuksesta.

Millaisia ovat omat muistikuvani erilaisten yhteisöjen toiminnasta Isossakyrössä 1950-luvulla. Kunnassa oli vielä silloin yli 7000 asukasta ja asukkaita runsaasti pitäjän kaikissa osissa Lehmäjoen Peräkylää, Naarajokea ja Åbergia myöten. Useita satoja Karjalan siirtolaisia, erityisesti jaakkimalaisia oli asettunut pitäjään. Kunnan hallinto pyöri varsin vähälukuisten virkailijoiden ja luottamusmiesten toimesta. Puhuttiin yleisesti ns. kunnan isistä, joita olivat ainakin Viljo Rinta, Viljo Luoma ja Viljo Knaapi. Naapurini mies Matti Pispä hoiti pitkään kunnan sihteerin tehtäviä. Uusia kansakouluja oli rakennettu pitäjän eri puolille esim. Pysäkille ja Ruusupurolle, siten että lasten koulumatkat eivät saaneet olla yli 5 km. Oppikouluun pyrkiminen yleistyi koko ajan ja uusi yhteiskoulurakennus, joka nyt on jo kauan ollut purettuna, valmistui 1950-luvun puolivälissä ja lopulta lukio saatiin v. 1957.

Kirkossa käynti sunnuntaisin oli vilkasta nykyiseen verrattuna, vaikka Isokyrö ei kuulunutkaan minkään herätysliikkeen valta-alueisiin. – Eriaiset vapaa-ajan aktiviteetit voimistuivat varsin vilkkaiksi 1950-luvulla, kun sodan jälkeisestä ahdingosta alettiin toipua. Nuorisoseuratoiminta oli aktiivista. Ylipäätään, Keskikunnan, Alapään ja Lehmäjoen nuorisoseuroilla oli vilkasta iltama- ja tanssitoimintaa ja kullakin seuralla oli esim. joulun- uudenvuoden tienoilla omat perinteiset iltamapäivät. Muistelen, että esim. Ylipäätään nuorisoseura järjesti niihin aikoihin oman seuransa alueen kylien näytelmäkilpailut, joihin osallistui viisi eri kyläkuntaa. Työväen yhdistystoimintaakin oli Työväen talolla Taipaleella ja Huvisaarella. Mieskuoro ja kirkkokuoro pitivät konserttejaan. Maamiesseurat toimivat eri kylissä hommaten mm. yhteisiä maataloudessa tarvittavia koneita. Poliittisten liikkeiden heijastuminen kyröläiseen elämään oli silloisen nuoren näkökulmasta varsin vähäistä. Maalaisliitto ja Kokoomus olivat valtapuolueita kunnanvaltuustossa eikä kommunisteilla ollut täällä merkittävää roolia. Eräs suuri poliittisen elämän tapahtuma Isossakyrössä on jäänyt mieleeni. Minua kiinnostivat jo teini-ikäisenä yhteiskunnalliset asiat ja niinpä olin seuraamassa uuden yhteiskoulun juhlasalissa talvella v.1956, kun presidenttiehdokas Urho Kekkonen piti siellä puheilaisuuden. Juhlasali oli pullollaan väkeä ja minä taisin olla nuorin paikalla olija. - Omasta näkövinkkelistäni suurin harrastustoiminnan pyörittäjä oli urheiluseura Kyrön Voima. Sen toiminnan nokkahenkilöinä toimivat pitkään napuelaiset Reino Killinen ja Tauno Nurmela. Edellä kertamani pesäpallon lisäksi tuli jalkapallo 1950-luvulla kuvaan mukaan uuden kunnanlääkäriin Onni Kari-Koskisen toimesta. Paini oli edelleen varsin kova sana ja painikämpällä Ventälän kylässä riitti kävijöitä. Kuitenkin sen rooli alkoi 1950-luvun lopulla heiketä. Yleisurheilu alkoi silloin nosta päätään. Muistan lehtien kirjoittaneen, kun nuoret Eero Niemi ja Erkki

Kallio voittivat piirin mestaruuden maastajuoksussa, että voiko Kyrööstä tulla muitakin urheilijoita kuin painijoita. Kirkkain yleisurheilutähti oli maaottelumies Jouko Laitinen kolmiloikassa. Paavo Rinnan vetämänä sekä poikien että varsinkin tyttöjen voimistelu nousi aivan valtakunnan huipulle. Pukkilansaaren tuotoilla Kyrön Voima pystyi kaikkea tätä laajaa toimintaa pyörittämään.

Millaiselta kyröläinen yhteisö- ja harrastustoiminta näyttää tällä hetkellä omasta näkövinkkelistäni. Se perustuu näkemääni ja kokemaani lukuisten vuotuisten Isokyrö- käyntieni pohjalta, mutta myös lukiessani varsin tarkkaan Pohjankyrö- lehden numerot kaksi kertaa viikossa. Yleisesti voin todeta, että aika paljon muutoksia entiseen on tapahtunut. Taustatekijöitä on monia. Väkiluku on pudonnut n. 4600 henkeen ja valtaelinkeino maatalous on kokenut suuret mullistukset. 1950- luvulla lähes joka talossa oli lehtiä ja elettiin vielä aika lähellä luontaistaloutta. Nyt eletään maataloudessa jatkuvan muutoksen, tilakoon kasvattamisen ja EU-politiikan aikaa. Nuorta väkeä muuttaa kouluttautumaan ja työn perässä asutuskeskuksiin, mikä heijastuu monelle taholle. Mutta ei täällä ole suinkaan vaivuttu synkkyyteen, kyllä kyröläiset yhteisöt toimivat edelleen. On syntynyt aivan uudenlaista aktiiviteettia.

Ottaisin ensimmäisenä esille tässä museon ja Vanhan kirkon ympärillä parhaillaan tapahtuvat 1700-luvun markkinat. Pienestä alusta ne ovat kasvaneet laadukkaaksi toistakymmentä tuhatta kävijää vetäväksi tapahtumaksi, joka tuo Isoakyröä hienosti esille jopa valtakunnallisesti. Toinen uusi kulttuurielämän helmi on Kyröön teatteri. Se on jo useana vuonna järjestänyt tosi laadukkaan teatteriesitysten sarjan Pohjankyrön talossa ja niiden sisältö on ollut yleensä paikallishistoriasta kumpuavaa. Erikseen voi tietenkin mainita Napuen taistelun 300 v. tapahtumat ja taistelun ennallistamisnäytöksen v. 2014. Meijerin alueella toimii maatalousmuseo ja siellä järjestetään vuotuinen Sirpistä puimuriin- tapahtuma. Toisaalta nuorisoseuratoiminta ei ole niin laaja-alaista kuin ennen, mutta Ylipään ja Lehmäjoen seurat toimivat kumminkin elävinä omilla alueillaan. Ylipäässä on Nuorisoseuran maastossa maakunnan tasokkaimpiin kuuluva valaistu lenkkeily- ja murtomaahiihtoalue, jota paljolti ylläpidetään talkoovoimin. Orisbergin kartanon ympäristössä on monenlaisia omaperäisiä tapahtumia. Vapaaehtoinen maanpuolustustoiminta on aikaan saanut tasokkaan Asemiesmuseon Pohjankyrön taloon ja sen viereen tykkipuiston sekä junailut muistomerkin Kiteelle kyröläisten jatkosodan ensimmäisen taistelupaikan läheisyyteen. Nyt vietettävän tilaisuuden taustajärjestö, Isonkyrön kotiseutuyhdistys tekee jatkuvaa arvokasta työtä erityisesti tässä ympärillämme olevan museoalueen ylläpitämisessä. Leijonat toimivat aktiivisesti. Partiolaisten toiminta on kokemassa uutta nousua. Pienenä yksityiskohtana mainitsen, että Oulusta Kyrönjokivarteen ajaessamme tulee ensimmäisenä vastaan Tuuralan kyläkaffila. -Urheilutoiminta on kokenut melkoisia mullistuksia, mutta ei se ole mielestäni kokonaisuvaltaan hiipunut. Pesäpallo ja jalkapallo viettävät hiljaiseloa, mutta tilalle on tullut runsaasti nuoria vetävä salibandy. Voimistelu on kokemassa uutta nousua ja erikoisseuroissa on paljon vipinää. Esimerkiksi IMAS on valtakunnan huippua ampumaurheilussa Marjo Yli-Kiikan ja Marianne Palon loistaessa kirkkaimpina tähtinä. – Otanpa esille vielä yhden nykykyröläisiä ja myös minua itseäni koskettavan yhteisöllisen toiminnan muodon, nimittäin metsästysseurat ja siitä erityisesti hirven metsästyksen. Isonkyrön alueella toimii kymmenkunta hirviporukkaa ja jäseniä niissä lienee n. 300 henkeä. Se on suuri määrä ja kuten kaikki tiedämme, tämä on erittäin järjestäytyneitä ja kurinalaista, mutta myös hyvin sosiaalista toimintaa. Olen itse ollut täällä mukana hirven metsästyksessä v. 1978 alkaen ja pyrkinyt osallistumaan siihen vuosittain. Olen kokenut tämän aktiviteetin erittäin tärkeänä paitsi ylläpitääkseni vanhoja kaverisuhteita, myös aistiakseni joukon henkeä, kuunnellakseni porukan huumorimiehiä ja arvioidessani omaa sopeutumista täysin rivimiehenä hyvin erilaisista ihmisistä koostuvaan joukkoon. Hirvipeijaiset kokoavat kyläkuntien väkeä yhteen.

Olen tässä varsin pitkään käsitellyt Kyröön yhteisöllistä elämää sekä omien muistikuvieni että nykyhavaintojen pohjalta. Mainitsen tässä yhteenvetona erään huomion. Mielestäni sekä 60 vuotta

Isonkyrön Kotiseutujuhla 12.8.2018

sitten, että nykyään tällä sektorilla pätee se, että kutakin toimintaa pyörittää pienehkö aktiivisten ihmisten joukko. Taustalla on kyllä yleensä laajempi kannatusta osoittava jäsenkunta, mutta ilman terävää kärkeä ei näin näkyvää jälkeä syntyisi. On enemmän kuin toivottavaa, että näissä yhteisöissä toimivat aktiiviset ihmiset saisivat toiminnastaan itselleen jatkuvasti uusia virikkeitä ja innovaatioita, koska me kaikki saamme heidän työnsä hedelmistä sitä sosiaalista pääomaa, jonka voimalla Kyröössä on hyvä olla ja elää.

Otan viimeisenä, mutta ei vähemmän tärkeänä esille tämän komean kyröläisen ja yleensäkin eteläpohjalaisen murteemme. Olen itse jo lähes 60 vuotta Oulussa eläneenä pyrkinyt säilyttämään sen käytön jokapäiväisessä puheilmaisussani eikä se ole tuottanut mitään vaikeuksia. Niinpä kuulemma minut tunnetaan välittömästi eteläpohjalaiseksi, kun keskusteluissa tai esim. luennoilla suuni avaan. Toisinpäin on tilanne se, että yleensä tunnistan oudon ihmisen ja esim. vastaanotolla potilaan heti eteläpohjalaiseksi, kun hän alkaa puhumaan. Etelä- Pohjanmaan murrehan kuuluu ns. länsimurteisiin. Se mainitaan Suomen vanhakantaisimmaksi ja yhtenäisimmäksi murteeksi, joka ainoana mainitaan yksikkömuodossa. Tämän murteen maantieteelliset rajat ovat melko selvät. Ne noudattavat pitkälti vanhan perinteisen Etelä- Pohjanmaan maakunnan rajoja, jolloin sitä lännessä rajoittaa rannikoruotsalaisten alue ja pohjoiskoillisessa ns. savolaiskiila Evijärvellä, Lappajärvellä, Vimpelissä ja Alajärvellä. Kuitenkin Etelä- Pohjanmaalla, kuten useimmilla muillakin Suomen murrealueilla, on eri pitäjissä jopa eri kylissäkin omat alamurteensa. On laskettu, että tästä maakunnasta löytyy ainakin 25 erilaista murteen alalajia. Kaikkein tyypillisin ja muista erottuva murteemme yksityiskohta on tietenkin se, että d-kirjainta emme osaa käyttää, vaan muutamme sen r:ksi, esim. ”tahdon” kuuluu vihkimisen yhteydessä tietenkin sanoa ”taharon”. Kerronpa oman muistikuvani äidinkielen tunnilta n. v. 1955 Isonkyrön Keskikoulusta. Vuorollaan jokainen oppilas piti esitelmän jostakin valitsemastaan aiheesta maisteri Waszin ollessa opettajana ja muiden kuului sen päätyttyä esittää kritiikkiä kuulemastaan. Kerran, kun ei puheenvuoroja ruvennut heti tulemaan, joku oppilaista esitti hyvin tyypillisen arvostelun. Esim. että: ”hän äänsi d-kirjaimen huonosti sanassa ”niiren”. Muita tyypillisiä kyröläisiä murteen muotoja ovat pidennetyt sanat ”mennähän” ja ”tullahan” ja tietenkin meidät tunnistetaan muualla siitä, että emme sano ”missä” vaan ”mihinä”. Rumemmista sanoista voi tietenkin ottaa esimerkeiksi sellaiset kuin ”helevetti” ja ”perkeles”. Emme tietenkään myöskään sano ”tekee” vaan ”teköö”. Emme muille ihmisille sano, että ”minä olen oikeassa”, vaan ”moon oikias” ja jatkamme vielä perään, että ”soot vääräs”. Rannikoruotsista on Kyröön murteeseen tullut paljon sanojen pohjia, esim. joku ”luuraa klasista” tai laittaa pöydälle ”talterikin”. Osa vanhan Kyröön murteen sanoista on väkisinkin häviämässä tai niitä ei lähialueellakaan tunnisteta. Esimerkiksi Seinäjoelta syntyisin oleva hyvä ystäväni Oulussa, joka on samanlainen maatalon poika kuin itsekin, ei ollut koskaan kuullut sanaa ”kräkkylä”, mikä tietenkin tarkoittaa parireen päälle asetettavaa monikarikkaista lavarekeä heinän ja puutavaran kuljetusta varten. Olen joskus ajatellut, että jos minulta joskus kysyttäisiin esim. Tv- tai radiohaastattelussa omasta mielestäni suomen kielen kauneinta sanaa, vastaisin pelleilläkseni sanan ”kräkkylä”. Kerran Oulussa pitäessäni suullista kuulustelua lääketieteen kandidaateille ja ollessani tyytymätön heidän osaamiseensa, sanoin että jos joku osaa vastata, mikä on ”vaapsahaanen”, koko porukka selviää pälkähästä. Kukaan, edes Etelä-Pohjanmaalta syntyisin olevat, eivät osanneet tätä ampiaisen oikeaa nimitystä. Mahtavatko kaikki edes tässä salissa tunnistaa adjektiivin ”kolloo”, jolla termillä Ilmari Turja kuvaili isokyröläisten negatiivista puolta. Paitsi että eteläpohjalaisen tunnistaa nykyäänkin puhetyylistä, oli lohdullista joitakin vuosia sitten erään kielitutkijan selvitysten mukaan kuulla, että esim. lukiolaisten keskuudessa ns. vahvat murteet, kuten Savon, Rauman, Länsi-Pohjan ja Etelä-Pohjanmaan murteet, elävät edelleen vahvoina jokapäiväisessä nuorten kielen käytössä eivätkä ole viimeisten 30 vuoden aikana juurikaan osoittaneet heikkenemistä. Kyllähän me kaikki tiedämme, että Juha Miedon ja Antti Ruuskasen tunnistaa heti omien kotimaakuntiensa miehiksi. Kysyä silti sopii, mitä mahtaa tälle kieliperinteelle merkitä nykyinen sosiaalinen media, jossa kommunikatio hoidetaan netin kautta epämääräisillä lyhennetyillä kirjallisilla ja varsin kritiikittömillä ilmaisuilla.

Olen pyrkinyt oman luonteeni mukaisesti esittämään tässä puheessani ajatuksia Kyrööstä positiivisella ja elämänmyönteisellä otteella. Päinvastaisia, synkkyyden oppimestareita tässä maailman ajassa kyllä riittää. Omiin tunnetiloihini tänä päivänä vastaa tosi hyvin Jukka Kuoppamäen sanoittaman ja säveltämän laulun ”Minä katson tätä maata” sanat: ”Unissani kuljen yhä siellä, missä syntyä sain”. Lopetan Isonkyrön oman runoilijan Matti Nummensalon säkeillä, joita olen hieman mukailnut tähän tilanteeseen sopiviksi. Hän oli tehnyt alkuperäisen juhlarunon kotikylänsä Lehmäjoen hevosystävyyhdistyksen 20-vuotisjuhlaan v. 1959. ”Teille kyrölääsille sanonkin, jotta antakaa aatteenna itää. Muallakin kyllä jotenkuten kituuttaa taitaa, mutta Kyröö on ainuaa meidän omaa laitaa”.

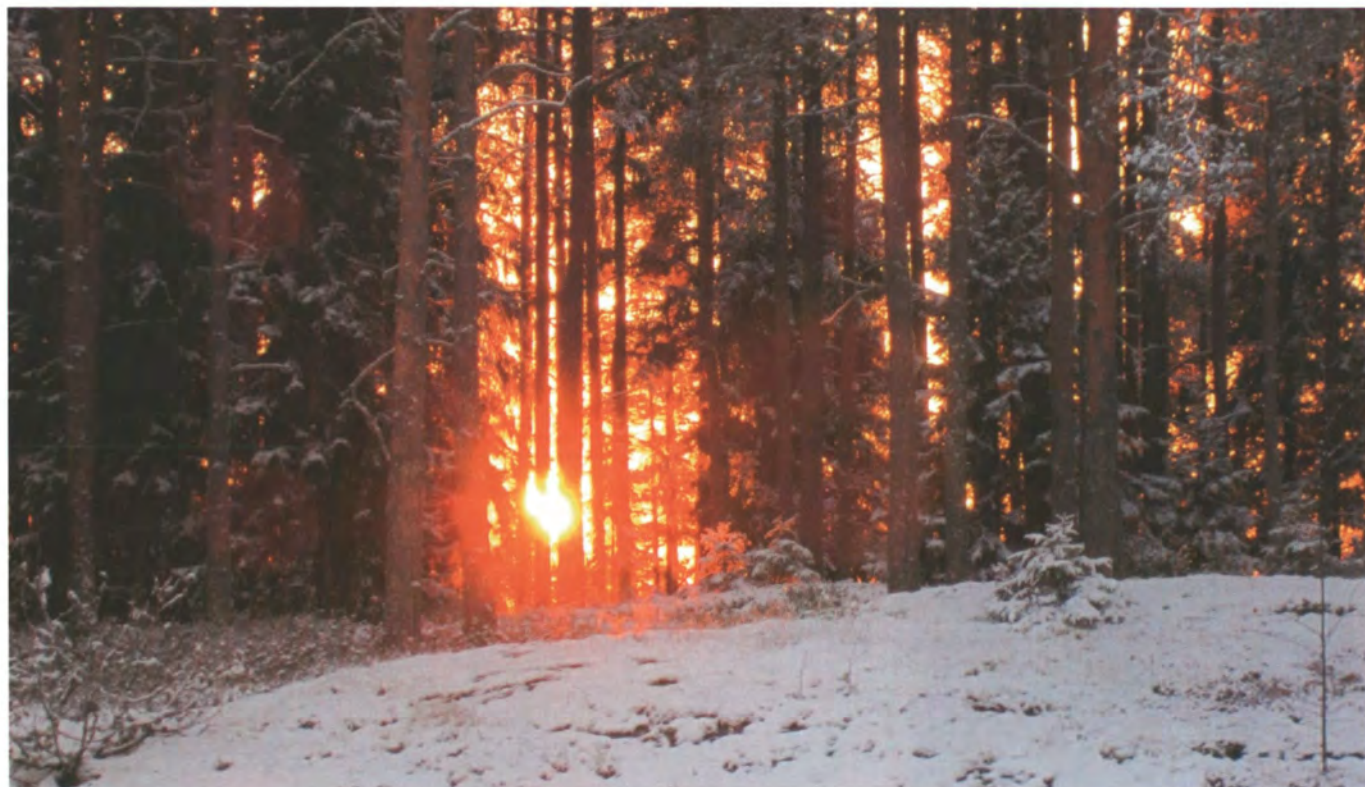

Maija Leppäniemi

Maija Leppäniemi

Maija Leppäniemi

Kirsi Räsänen

Markku Peuralahti

Markku Peuralahti

Kaija Kultti

Kaisa Jouppi

Rauhallista joulua ja onnellista uutta vuotta 2019 isokyröläisille toivottavat

KIITOS KULUNEESTA VUODESTA
&
ONNELLISTA JOULUNAIKAA!

R kioski

AATTONA 7.30-15.00
JOULUPÄIVÄNÄ 10.00-22.00
TAPANINPÄIVÄNÄ 9.00-22.00

Konekeltto Oy
-betonipatsaat
-pihalaatat
-harkot

044 299 5955

www.netikka.net/konekeltto

Kruusoomaakari

KATJA KUJALA
Pohjankyröntie 118
61500 Isokyrö
p.040 - 5146971

Juha Riihimäki Oy
0400 574 096

LIONS CLUB ISOKYRÖ

WWW.FACEBOOK.COM/LCISOKYRO

Kaivuutyöt

Esa Killinen
040 - 558 1487

JOULULAHJAVINKIT

ISOKYRÖVIIRI
65 €

KYRÖPACK
70 €

LONG KYRÖPACK
50 €

OLDPACK
70 €

 LVI-HUOLTO
Janne Salmi

LVI-asennus ja huolto
Öljypoltin asennus ja huolto
050 528 7109

väri TERVAJOKI
MARKET

SISUSTUSTARVIKELIIKE

Kaupparaitti 24, Tervajoki
06 4785 699
www.varimarket.fi

*Hyvää Joulua ja
menestystä vuodelle 2019!*

Reini
Mäki-Reini Oy

Kokonaisvaltaista IT-palvelua

Laitteet ja ohjelmat yrityksille
Tarvikkeet, huolto ja korjaus

RSC Oy Puh. 06 4716 900
Retail Soft Consulting

Pohjankyröntie 136 61500 Isokyrö

Hyvää Joulua ja Rakentavaa Uutta Vuotta
Jukka Tiilikka Tmi
www.jalkapuu.net
040 5634748

Kangas Jyrki
Kaivinkoneurakointi
puh 0500 164025

*Joulurauhaa ja
siunausta kaikille
Teille tulevaan
vuoteen!*

Paulan Pirssi

Jupen Autofiksaus

045 638 3561

Parturi-Kampaamo
Anne Huhtala
06-472 4780
0400-862869

 Sentra

“Joulukin tuntuu joululta
vasta kun siihen keskittyy.”
#Sentrisimi #18

Viestinnästä vauhtia liiketoimintaan. p. 050 5955 948

WAROON TUPA

Museotie 4, Isokyrö
040 194 8770

ESA TIILIKKA OY
KÄPPELITYÖT + KULJETUKSET + NOSTOPALVELUT

040-5596210

ISOKYRÖ

*Rauhallista Joulua ja
Onnea tulevalle vuodelle!*

puh. 0400 260 742

Ainon Värjäämö t:mi

Isokyrö

0500 942 572

-huonekalujen verhoilu

www.ainonverhoomo.fi

Vakkilan Maalaus ja Entisöinti

- Maalaus- ja tapetointityöt

- Huonekalujen entisöintityöt

Kettulan entinen liikekiinteistö

61500 Isokyrö

041 434 2443

HONDA-moottoripyörien huollot

Tmi H. Kuuttila

0400 865588

Tarkan Torvi

Tervajoki

Äänentoisto- ja viestintäpalvelut

0400 772 817

Tuijan hoiva- ja kotipalvelu

Tuija Nivukoski lähihoitaja

Isokyrö

050 325 9308

HÄRKÄKIVEN PAJA

Pysäkkitie 38, Isokyrö

0500 866 569

Kyrönmaan Näkö Oy

Jouluihoa!

**Kuljetusliike
VM-TUOMINEN**

* laadukkaat siivouspalvelut *

040 5143 460

siivouspalvelu@mantereoy.fi

Lahjakortti ratkaisee lahjapulmat

ISOKYRÖ * KAUHAVA

KauneusCocktail, Tervajoki
SKY-Kosmetologi Marianne Laine
p. 040-745 3536

**Hoitola
Henriikka**

**Lukkarinmäentie 4
(06) 471 3880**

Parturi-Kampaamo

Enna

P. 06 471 3830

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Ulkovuoraukset • Uudisrakennukset • Kattoremontit
Huoneistoremontit • Ikkunoiden vaihdot
Vesi- ja kosteusvahinkojen korjaukset

RAKENNUSTYÖ

J. MÄKI

0407789620

HANNUN AUTOSEPÄT

0400 900 178

H-autojen korjaus ja myynti

Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta!

Kotisi sähköistäjä

- Sähköasennukset
- Sähköurakointi
- Huoltotyöt

LS Sähkötekniikka Oy • ISOKYRÖ • **040 774 3800**

www.ls-sahkotekniikka.fi

Pro Botnia Oy

AUTOMAALAAMO M&R KOSKI AY

- Henkilöautojen ja työkonien maalaustyöt
- Moottoripyörien ja mopojen maalaustyöt
- Tuulilasi vaihtotyöt (liima- ja tiivisteläsit)

Puh. Martti 0500 162 488, Rainer 050 583 1601

Aittastentie 19, 61520 Lehmäjo

Hannan hammashoitola

hammaslääkäri Hanna Myllyniemi

Perttiläntie 595, Isokyrö

puhelin: 050 44 24 100

facebook: @hannanhammashoitola
hammashoitola.business.site

UNELMAFIILIS

HYVINVOINTISTUDIO

HYPNOOSI – RENTOUTUS – MINDFULNESS
MENTAALIVALMENNUS
RAVINTOVALMENNUS – RYHMÄLIIKUNTA

Pohjankyröntie 135C – 61500 Isokyrö
☎ 040 1575 275 ✉ info@unelmafiilis.fi

RAUNEX
www.verhokauppa.fi

*Verhokankaat valmisverhot
ompelutarvikkeet ja
verhojen ompelupalvelu*

Ritaalanraitti 47 Avoinna:
06 478 5408 ma-pe 10-18, la 9-15

Aulis Nuuja Oy

www.aulisnuuja.fi
aulis.nuuja@aulisnuuja.fi

puh. 06-471 4444, fax 06-4714666
0400-664444

- Viljelysopimukset
- AKU viljasiilot
- AKU-30 viljaruuvit
- Kuivaajan saneeraukset

HUANEHIA IKAALISISSA

*Hyvää Joulua ja
Onnellista tulevaa vuotta!*

Vipusenapu
0504905445

LVI-asennukset ja tarvikkeet

Metsä - Tuurinkoski Oy -metsäkoneurakointia

CAT KARHU Ky
0400951960

cat.karhu.ky@elisanet.fi
www.catkarhuky.fi

VM-KULJETUS OY

*Rauhallista Joulua ja
Hyvää Uutta Vuotta!*

Veli-Matti Heli
050 325 9725 050 511 7456

IMAGOFIX.FI

- KOLARIKORJAUS

- AUTOMAALAUUS

- AUTOFIXAUS

- YLITEIPPAUS

0443042008

IMAGOFIXMAINOSPALVELUT.FI

- TEIPIT, TARRAT

**- VAATTEIDEN MYYNTI
SEKÄ PAINATUS**

**- MAINOSTEIPPAUS
(AUTOT & KIINTEISTÖT)**

- TAPETTI-TULOUSTUS

- CANVAS-TAULUT

- KYLTIT, MAINOSTAULUT

- SUURKUVATULOSTEET

0400950522

Joulurauhaa

Vihersuunnittelu
Kirsi Salomaa Ky

Salomaantie 66, 61520 Lehmäjoki
0500 868 765, www.salomaantaimisto.net

Olli Riihimäki Oy

puh. 0400 662 289

Tili- ja Toimistopalvelu Eija Minni

Yryseläntie 245, 66440 Tervajoki
puh. 0400-518118
minni@netikka.fi

Heikki Riihimäki Oy

puh. 472 4546, 0400 861 028

Sinun hyvinvointiisi - Aidosti ja kuunnellen

TerapiaTähti

Susanna Yli-Jaskari
Ratkaisukeskeinen psykoterapeutti, ET
pari- ja seksuaaliterapeutti
työnohjaaja
050 302 2558
www.terapiatahti.fi

Orisbergin toimintakeskus

- Kesäkirkot (26.5-25.8) su klo 13
- Kesäkahvila (25.5-25.8) la-su
ks. aukiolot fb/orisbergintoiminatkeskus
- Juhannusjuhla 21.6 klo 18 Eliina Heinonen,
Maksetut viulut- levyjulkistamiskonsertti klo 21
- Historiallinen näytelmä ruukinpatruuna
Edvard Björkenheimistä 6.-11.8 Liput
ennakkovarauksella num. 044 746 0030
- Katso lisää: Orisberg.fi

Orisberg

Åbergintie 38-88, 61560 Orisberg
(Isokyrö), puh. 040 511 9599

kansanraamattuseura.fi

**metsänhoitoyhdistys
ETELÄ-POHJANMAA**

METSÄNOMISTAJIEN EDUNVA

- METSÄNHOITOPALVELUT
- PUUKAUPPALVELUT
- PUUNKORJUUPALVELUT
- TILAARVIO, METSÄSUUNNITTELMAT
- NEUVONTAM.

OTA MEIHIN YHTEYTTÄ!

KESKUSTUE 61500SOKYRÖ

Mika Saar 0405344427
Jaakko Nyrhinen 0909424

SEO-HUOLTO LEHMÄJOKI

Mäkynen ky
puh. 472 4286
050 326 3845 (Aaro)
FAX (06) 472 4391

Autokorjaamo Lehtonen

TAKSI

Tarja Hasunen
Tervajoki
0400 268 088

KEITTIÖKALUSTEET

Komero- ja kylpyhuonekaapistot
-suunnittelu ja asennus
-uudisrakentaminen
-saneeraukset
www.hissa.fi

Puusepäntiike KEIJO HISSA 0500 668 513

HIMOS

Vapaa-ajan asunnot kesä- ja talvikäyttöön
-osakkeiden myynti
-vuokraus
KYSY LISÄÄ

Yryseläntie 49, 66440 Tervajoki
keijo.hissa@hissa.fi

Kaivinkoneurakointi ja Maansiirto Maunuksela Oy

Jouni 0500 - 667 629, Marko 050- 520 8341
Lakarintie 13, 61550 Orismala

KALLIOJÄRVEN VIIHDEKESKUS

MAJOITUS- TANSSIT- JUHLAT JA
KOKOUKSET

- Huippuartisteja
- Juhla- ja kokoustiloja 20-400 asiakkaalle
- lomamökkejä ympärivuotiseen käyttöön
- Grilli-Ravintola p. (06) 472 4860

www.kalliojarvi.com

T. NIEMEN AUTOMAALAUUS JA PELTIKORJAAMO

- automaalaukset - ruostevauriokorjaukset
ja kolarikorjaukset
- muovikorjaukset - katsastusremontit
ja muut pikkuremontit

Tero Niemi
Kontturinmäentie 5,
Orismala
Puh. 050 5619736

Isonkyrön Rekkaliikenne

Hyvää Joulua
ja Onnellista
Uutta Vuotta

Pohjankyrö

Isonkyrön oma paikallislehti

**Maalausliike
J.Yli-Kiikka**

040 722 2135

jari.yli-kiikka@netikka.fi
www.maalausliikkeyli-kiikka.fi

Taiga -luontaishoitola

Taina Lehtokunnas
Kalevalainen jäsenkorjaaja

Kokokehonvyöhyketerapiaa

0400 479262
Kontturinmäentie 5,
Isokyrö

Kyrönmaan Osteopatia

Osteopaatti, sairaanhoitaja
Mika Kangas 050 309 4128

Pohjankyröntie 136 (Isonkyrön virastotalo)

Kuljetus Ikola

0400-267699

NORTECH METAL OY

KONEISTUSPALVELUT TEOLLISUUDELLE

Tolkintie 21, 61500 Isokyrö
nortech@nortech.fi www.nortech.fi

Kotisairaanhoito Sympatia

*Toivottaa kaikille rauhallista Joulua
ja Onnellista Uutta Vuotta!*

Teija Kivistö
puh. 040 777 8076

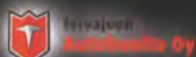
JJ-Konehuolto Oy

Kaukolanraitti 24, 61400 Ylistaro
J.Jokinen
044 0779290

Työkalut

Varaosat

TERVAJOEN AUTOHUOLTO

Loukontie 5
66440 Tervajoki
Puh. 06 4787000

Myyntiä
ma-pe 8.00-17, la 9.00-14.00
Puh. 06 4787000
Autokuja 6, 66440 Tervajoki

Huolto
ma-pe 8.00-17, la suljettu
Puh. 06 4787025
Loukontie 5, 66440 Tervajoki

TERVAJOEN AUTOHUOLTO, VAASA

Killettie 1 4H4, 65300 Vaasa
Puh. 0207 343 480

Myyntiä
ma-pe 8.00-17
la 9.00-14.00

Huolto
Vaasassa ei huoltoal

Hyvää Joulua
ja
Onnellista
Uutta Vuotta 2019

Tervajoen
Kiviveistämö Oy

puh.06-478 7600
fax 06-478 7620

www.tervajoenkiviveistamo.fi

Isonkyrön
seurakunta

toivottaa Pohjankyrön kansalle

Joulurauhaa ja
Siunausta Vuodelle 2019!

ISONKYRÖN
SEURAKUNTA

www.isonkyronsrk.fi

Hyvää Joulua
ja
Onnellista tulevaa vuotta!

Tiiko Oy

Hyvää Joulua ja
Loistavaa tulevaa
vuotta 2019

Lehden
NEON
LED mainokset

notkia

APTEEKKI

Auttaa lähelläsi.

Isonkyrön apteekki
Pohjankyröntie 135
61500 Isokyrö

puh. 06 4788000
www.isonkyronapteekki.fi

Palvelemme:
ma-pe 9-17.30, la 9-13

Laihian Autokoulu Oy

www.autokouluun.fi
040 544 6658

LA

KYRÖNMAAN OMA
AUTOKOULU

Star-Auto Oy

AUTOMYYNTI

0500 661 381

ISOKYRÖ

www.starauto.fi

 Luotettavaa Autokauppaa

KURIKKA 06-4507 900 **TERVAJOKI 06-4785 450**
ÄHTÄRI 040-7070 215 **www.rengasmesta.fi**

Auktorisoitu
Taloushallintoliiton jäsen
Tilitsto M. Ylkänen Ay
puh. 474 2500

TILITOIMISTO

Tuula Kupari
040 741 3198

Turvallista Joulua!
Viltex

*Turvallista Joulua &
Onnellista Uutta Vuotta*

SAMMUTEC

Pelastamme päiväsi

HINAUSPALVELU 24 h

Ajoneuvokuljetukset Saksasta

Kuljetusliike Jorma Havina

Jorma Havina 0400 666 096
Antti Havina +4916095118352

www.jormahavina.fi

KIRJANPITO
& TILINTARKASTUS

JUHA KILTILÄ

MAIJALANTIE 2
66440 TERVAJOKI
PUH./FAX 06 - 478 5700
juha.kiltila@netikka.fi

TT-Fertek

K.Lehtonen
Perttiläntie 603
Puh. 0500 861 165

Hauskaa joulua toivottaa

POP

POP Pankki

Kyrönmaan Osuuspankki

www.poppankki.fi/kyronmaa

Isokyrö 020 700 7400 | Kokkola 020 700 7420 | Laihia 020 700 7470 | Vaasa 020 700 7440 | Vähäkyrö 020 700 7460

Koko kansan autokauppaa

**VALITSE OMASI
YLI 2500
AJONEUVON VALIKOIMASTA
JA TEE KAUPAT TERVAJOELLA TAI VAASASSA!**

16 merkin edustus ja
huolto sekä yli 2500
ajoneuvoa osoitteessa:

rinta-jouppi.com

TERVAJOKI
Olkitie 7
puh. 020 777 2009

VAASA
Meijerinkatu 15 B
puh. 020 777 2106

Rinta-Joupin Autoliike Oy

Koko kansan autokauppaa

Teemme kauppaa: ma-pe 10-18, la 10-15

Puhelun hinta 0207-alkuiseen numeroon lankapuhelimesta 8,35 snt/puhelu + 16,69 snt/min (alk. 24%), matkapuhelimesta 8,35 snt/puhelu + 16,69 snt/min (alk. 24%)

J.Killinen T:mi

040 5858 033

- kaivinkonetyöt
- pyöräkuormain työt
- talvi kunnossapito
- 13 tn pyöräkaivinkone

Radio - ja TV- huolto

Kyrönmaan Elektroniikka Juhani Kujala

Jussintie 4 (Paavolantie 2)

Puh.4713491, 0500560411

email: juhani.kujala@netikka.fi

- Kelloparistojen vaihdot
- Kuulokojeparistot
- Litiumparistot mm.verensokeri-mittareihin ja auton avaimiin ym.

Ekovilla®
Lämmin vihreä

Lisäeristys
tuo lämpöä ja
hyvinvointia
kotiin.

www.ekovilla.com

Ekovilla Oy

Pajatie 1, 61410 Ylistaro

(06) 474 5300

www.ekovilla.com

J. Lintala OY

KULJETUSLIIKE
YLISTARO

Ylistarontie 135

61400 Ylistaro

www.lintala.com

Jussi 0400 661 535

Jukka 040 550 8764

asiakaspalvelu@lintala.com

Linja-autoliikenne

Lehtonen Oy
ISOKYRÖ

0400 797 000

(06) 417 3860

info@jussilehtonen.fi

www.jussilehtonen.fi

AAA®
Highest Creditworthiness
*Standard 2014

*Tapio Lae Oy toivottaa Rauhallista Joulua
Onnellista Uutta Vuotta 2019*

Täydelliseen matkantekoon -
Kauttamme laadukkaat matkapaketit omilla
linja-autoillamme oli ryhmäsi pieni tai suuri!
Tervetuloa aitoon kivijalkatoimistoomme!

www.tapiolaey.com • info@tapiolaey.com

SIELLÄ MISSÄ ON ELÄMÄÄ

Monille tärkeintä elämässä on läheisten turvattu elämä. Kun tuntee olonsa turvatuksi, uskaltaa elää enemmän, täydemmin. Ja täyttä elämää eläessä onnellisuuskin on lähempänä. Me olemme asiakkaiden omistama elämänturvayhtiö. Se tarkoittaa että olemme asiakkaidemme ja heidän läheistensä talouden, terveyden ja turvan asialla.

Tervetuloa tapaamaan meitä alueemme toimipisteisiin ja keskustelemaan millainen sinun elämänturvasi voisi olla: ISOKYRÖ, Pohjankyröntie 141 (ma-to 9-16.30 ja pe 9-16)

Eija Sanjama
palveluneuvoja
puh. 06 534 2242

Marketta Koski
palveluneuvoja
puh. 06 534 2166

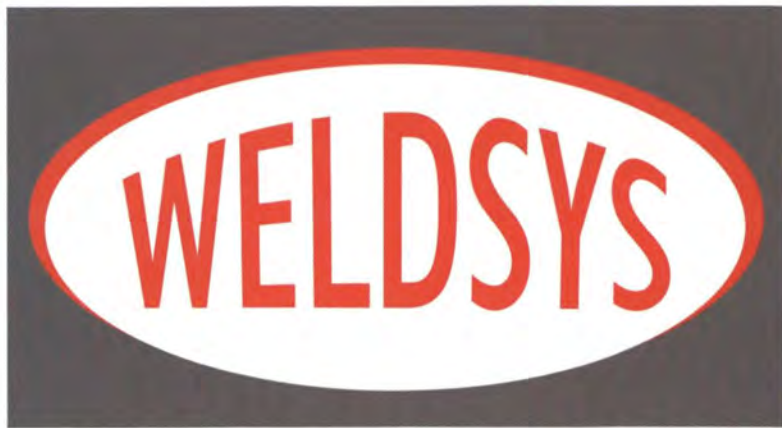
Hans Köykkäneva
myyntipäällikkö
puh. 040 767 1767

Pia Kotisaari
sijoitusasiantuntija
puh. 040 505 5025

 LÄHITAPIOLA
ETELÄ-POHJANMAA

www.weldsys.fi

STAINLESS SOLUTIONS

www.suomen-stahl.fi

VASEK JA STARTIA TOIVOTTAVAT

yrittäjille ja muille yhteistyökumppaneille
rentouttavaa joulunaikaa sekä
menestystä vuoteen 2019!

VASEK

VAASANSEUDUN KEHITYS OY
VASAREGIONENS UTVECKLING AB
VAASA REGION DEVELOPMENT COMPANY

STARTIA

VAASANSEUDUN UUSYRITYSKESKUS
VASAREGIONENS NYFÖRETAGSCENTRUM
VAASA REGION ENTERPRISE AGENCY

Isonkyrön Kiinteistöhuolto

Timo Saranpää
050-328 0280

*Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!*

*Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!
Kiitos kuluneesta vuodesta.*

PARTURI-KAMPAAMO

F I I A

Keskuskatu 2

Anne Uusihaka

050 372 6220

Vuokrataan 3 kpl Dexter

HENKILÖNOSTINTA

Kyrönmaan alueella Max. nostokorkeus 15 metriä.

Tmi Markku Hannu

0400661785

*Hyvää Joulua
ja Onnellista
Uutta Vuotta!*

ISONKYRÖN KULJETUS OY

www.isonkyronkuljetus.fi
puh. 0500-268 333

Kujala-Piste

0400 761 911

R. Buckman
RAUTAKAUPPA

Pohjankyröntie 139, 61500 ISOKYRÖ
puh. (06) 471 3362

**OSTEOPAATTI
ILPO TOIKKANEN**

Nikama- ja nivelkäsittelyt ja tutkimukset

Akupunktiot ja hieronta

Keskuskatu 5, Isokyrö

Puh. 471 3715, 0400-635 469

*Joulun toivotuimmat lahjat.
Tule tutustumaan laajaan valikoimaamme.*

**KULTASEPÄNLIKE
AKI ARO Ky**

Kauppakatu, 66400 Laihia
PUH. (06) 477 0324

Hyvää Joulua ja
Onnellista uutta vuotta
www.akiaro.fi

ISONKYRÖN LVIS

040 506 4190

www.isonkyronlvi.fi

myynti asennus huolto

liike avoinna ark. 8-16.30 la 9-12

Lakeuden Toimistotukku Oy on muuttanut uuteen kotiin Tuottajankuja 3, 60100 Seinäjoki

**Tervetuloa uusiin
toimitiloihin
ostoksille!**

Myynti

Hannu Piittisjärvi
040-509 8337
Olli-Pekka Mäntyniemi
050-339 8984

Myymäla

Elina Rauhala
040-509 8334

Huolto

Ilkka Pitkänen
040-509 8332

Kauppaneliö 7, 60120 Seinäjoki
Puh. 06 420 2400

www.lato.fi

*Kiitämme kuluneesta
vuodesta
ja toivotamme
Hyvää ja rauhallista
Joulua
sekä onnekasta
tulevaa vuotta!*

KMarket

HATTUNEN

Fysiopiste

www.fysiopiste.com

MYMME MEDITEAM

tukisukkia, tukia ja
pienapuvälineitä

TEEMME KOTIKÄYNTJÄ

- Perusfysioterapiaa
- Ortopedinen manuaalinen terapia, Maitland
- Alaraajafysioterapia, tukipohjallisten valmistus
- Lantionpohjan fysioterapia, inkontinenssi hoidot
- Purentaelin fysioterapia
- Leikkausten jälkeinen fysioterapia, protokollien mukaan
- Faskia manipulaatio (Stecco)
- Kroonisten kipupotilaiden fysioterapia
- McKenzie terapia

SEINÄJOKI

Vapaudentie 51
p. 040 838 2212

ISOKYRÖ

Pohjankyröntie 136
p. 0400 363 387

LAIHIA

Laihiantie 44
p. 040 587 6847

DIGISON

Sähkö-, automaatio- ja antennityöt
Kuntotutkimus ja korjaukset
Suunnittelutyöt

JUHANI ARKKOLA, 0400 920 727
<https://www.digison.fi>

LAE

**Kolarikorjaamo ja Automaalaamo
Huolehdi autostasi**

- Vahingon sattuessa hoidamme kaiken puolestasi
- Kaikkien vakuutusyhtiöiden luokittelema täyden palvelun korjaamo ***
- Myös sijaisauto palvelu

Lae Invest Oy

Laurilantie 7, 61500 Isokyrö

Puh. 010 548 6666

LAE-FI

Caravan huolto, varaosat ja tarvikkeet

**Henkilö-, paketti- ja matkailuautojen
lasit asennettuna**

Caravanpalvelu
Pohjanmaan Caravanpalvelu Oy

Autot ja
vaunut myynnissä:
www.vaunumyynti.fi

0404111410 • 0509100082 • myynti@japetrading.fi

Kaupparaitti 22, Tervajoki

ISOKYRÖ
**KYRÖ
DISTILLERY
COMPANY**
FINLAND

**TISLAAMOKIERROS (10€)
JOKA LAUANTAI KLO 16.30.**

**JOKA KUUN ENSIMMÄINEN LAUANTAI
LIVE-MUSIIKKIA TISLAAMOLLA.**

KYRODISTILLERY.COM

Kainalosauvoilla töihin!

JOS VAHINKO SATTUU, FENNIA TURVAA

Yrittäjänä sinä olet yrityksesi sydän. Hoida ajoissa oma henkilöturviasi kuntoon. Suomen Yrittäjien jäsenenä saat muutkin Fennian vakuutukset huomattavin jäseneduin. Tarjoamme huojentavia etuja kotisi ja perheesi sekä yrityksesi henkilöstön vakuutuksiin.

Autamme sinua laittamaan asiat tärkeysjärjestykseen ja räätälöimme tarpeisiisi sopivan vakuutusratkaisun. Tervetuloa Fenniaan, **Kauppapuistikko 15, Vaasa, soita 010 503 4302 / Miro Laitinen** tai jätä yhteydenotto-
pyyntö osoitteeseen miro.laitinen@fennia.fi

 Suomen Yrittäjät

 Fennia

Toivotamme hyvää joulua ja turvallista uutta vuotta!

*Ylihärmän Säästöpankki
toivottaa sinulle*

RAUHALLISTA JOULUA.

Säästöpankki

Turvallista Joulua

toivottaa Secureplan Turvatekniikka Oy

www.secureplan.fi

020 7959 200

Secureplan

Rauhallista Joulua ja Onnellista uutta vuotta 2019!

Kiinteistö Oy Kyröönkoski

Vuokrattavana liike- ja toimistotilaa Isonkyrön keskustassa.

Kiinnostuneet ottakaa yhteyttä 020 7959205

ALEXANDRIA
PANKKIIRILIIKE

www.alexandria.fi

